

Budgetförslag inför 2017 (2018-2019)

Stadsarkitektkontorets markavdelning

Hammen Köping

Innehåll

Förvaltningens ansvarsområden	3
Kommungemensamma målen – Analys inför 2017	3
Förändringar/nya förutsättningar som bedöms påverka årsbudget 2017 (2018-2019)	5
Verksamhetsfakta	9
Taxor och avgifter budget 2017	9
Driftbudgeten per verksamhetsområde (tkr)	9
Förslag till investeringar 2017 - 2019	10

© Köpings kommun

Rapporten skriven av:

Gun Törnblad, 2016-04-06

Antagen av:

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2016-04-19

Förvaltningens ansvarsområden

Stadsarkitektkontorets markavdelning svarar under kommunstyrelsen för:

- bostadsförsörjningsfrågor
- markberedskap, markförvärv och markförsäljningar
- exploateringsfrågor
- tomträtter, arrenden och nyttjanderätter
- odlingslotter
- olika servituts- och avtalsfrågor
- anläggningar och byggnader i Köpings hamn

Kommungemensamma målen – Analys Inför 2017

Mål – Attraktivt boende	2013	2014	2015
Indikatorer			
*Att antalet byggklara tomter ska uppfylla behovet, och att det alltid ska finnas minst 20 stycken lediga tomter i kommunens tomt- och småhuskö fördelat på olika områden i olika miljöer	24	17	10
Att antalet medborgare som är nöjda med boende och boendemiljön ökar	-	55	48
Måluppfyllelse Målet är inte uppfyllt !			

Resultatkommentar 2015 för kommunen

Attraktivt boende är en funktion av många faktorer i närmiljö och omgivning som utöver själva bostaden måste uppfattas på ett positivt sätt för att boendemiljön ska upplevas som positiv och locka människor till inflyttning och att vilja bo kvar. De indikatorer som finns för att utvärdera måluppfyllelsen tar därför fasta på tillgången till bostäder och tomter för byggnation samt människors upplevelser av sitt boende och boendemiljön. Enligt den ena indikatorn ska andelen byggklara tomter öka med minst 20 stycken per år, dvs. det ska finnas en detaljplan, tomterna vara avstyckade och gata och ledningar vara utbyggda. Under året har planering pågått men det har inte lett fram till någon ny antagen detaljplan och inga nya byggklara tomter har kunnat erbjudas via kommunens tomtkö. Vid årsskiftet hade antalet lediga tomter under året minskat från 17 till 10 stycken.

Den andra indikatorn hämtar resultat från SCB:s medborgarundersökning och visar att medborgarnas nöjdhet med boende och boendemiljö i Köping minskat. 2014 var 55 procent nöjda medan 48 procent av de tillfrågade var nöjda vid undersökningen 2015.

Relaterat till indikatorerna för målet ”Attraktivt boende” är målet inte uppnått. Målet är inte anpassat till befintlig dimensionering på berörda förvaltningar (Tk, STARK). Begränsningar finns i form av investeringsmedel och resurser som enbart räcker till att producera totalt ca 20 tomter om året. Det är dessutom mer kostnadseffektivt att inte ta investeringsmedel i anspråk i förtid för att bygga upp en bank av tomter som är större än efterfrågan. En ändring av indikatorn* är därför föreslagen för att vara bättre anpassad till konjunktur, behov, resurser och mål.

Förvaltningens resultatbedömning 2015

Målet är delvis uppfyllt

Lika som föregående år

Förvaltningens bidrag till måluppfyllelsen 2016

- följa utvecklingen inom boendesektorn och föreslå åtgärder inom bostadsförsörjningen
- aktualisera förslag till beslut om detaljplaneuppdrag för boende
- aktualisera förslag till beslut om markförhandlingsuppdrag

Analys- Hur kommer vi framåt? – Budgetkonsekvenser

Mark- och exploateringsavdelningen har en viktig roll i såväl det långsiktiga som i de detaljerade och exploateringsförberedande planarbeten som utförs vid stadsarkitektkontoret. Delaktigheten är betydande även i slutskedet då planen ska genomföras. För att möta nuvarande och framtida krav på stadsarkitektkontoret beträffande verksamheterna planering, mark- och exploatering behöver kontoret en ny tjänst som exploateringsingenjör. Motiv och markavdelningens roll och betydelse har ytterligare utvecklats under rubriken ” Förändringar/nya förutsättningar som bedöms påverka årsbudget 2017 samt plan 2018-2019”. Där har även budgetkonsekvensen angivits vilket innebär att ingen ytterligare konsekvens anges här.

En resursförstärkning med en tjänst som exploateringsingenjör medför ökade förutsättningar att uppnå målet under attraktivt boende.

Mål – Arbete och näringsliv	2013	2014	2015
Indikatorer			
Att kommunen har en placering bland de 25 % bästa i mätningen av nöjd kundindex för företagservice via SKL	Plats 76 betyg 68	-	Plats 98 betyg 68
Att det alltid finns minst 50 000 m2 detaljplanerad mark att erbjuda för olika verksamheter	120000	120000	60000
Att antal UF- företag ökar	40	39	20
Måluppfyllelse Målet är inte uppfyllt !			

Resultatkommentar 2015 för kommunen

En placering bland de 25 procent bästa kommunerna innebar 2015 en placering bland de 48 bästa av 193 deltagande kommuner. Vi har fortfarande samma betyg i mätningen, men har halkat ner till plats 98 vilket betyder att ett antal kommuner förbättrat sig i relation till oss.

Detaljplanerad mark för verksamheter har minskat oroväckande och det beror till största delen på att stadsarkitektkontoret gjort bedömningen att en stor andel av den tidigare redovisade volymen inte är användbar.

Inom området Ungt Företagande (UF) går inte utvecklingen i önskvärd riktning och där måste vi satsa på förbättring av insatser från nu och framåt.

Förvaltningens resultatbedömning 2015

Målet är uppfyllt

Lika som föregående år

Förvaltningens bidrag till måluppfyllelsen 2016

Saker som vi vill satsa extra på i år

- utveckla rutiner för hantering av förfrågningar rörande företagsetableringar

Bra saker som vi fortsätter med

- aktualisera förslag till beslut om detaljplaneuppdrag för verksamhetsområdena
- aktualisera förslag till beslut om markförhandlingsuppdrag och verksamhetstomtöversäljningar

Analys- Hur kommer vi framåt? – Budgetkonsekvenser

Mark- och exploateringsavdelningen har en viktig roll i såväl det långsiktiga som i de detaljerade och exploateringsförberedande planarbeten som utförs vid stadsarkitektkontoret. Delaktigheten är betydande även i slutskedet då planen ska genomföras. För att möta nuvarande och framtida krav på stadsarkitektkontoret beträffande verksamheterna planering, mark- och exploatering behöver kontoret en ny tjänst som exploateringsingenjör. Motiv och markavdelningens roll och betydelse har ytterligare utvecklats under rubriken ” Förändringar/nya förutsättningar som bedöms påverka årsbudget 2016 samt plan 2017-2018”. Där har även budgetkonsekvensen angivits vilket innebär att ingen ytterligare konsekvens anges här.

En resursförstärkning med en tjänst som exploateringsingenjör medför ökade förutsättningar att uppnå målet under målet ”arbete och näringsliv”.

Förändringar/nya förutsättningar som bedöms påverka årsbudget 2017 (2018-2019)

Mark- och exploatering – Allmänt

Chefen för markavdelningen avgick med pension i februari 2015. Tjänsten är nu återbesatt men delar av den kunskap om verksamheten, ärenden och förhållanden i Köping som byggts upp genom en lång erfarenhet i ansvarig ställning är personanknuten och försvinner med den personen. Samtidigt har trycket på stadsarkitektkontoret ökat i det nya läget som Köping befinner sig i med tillväxt och ökad efterfrågan på mark för bostäder och olika verksamheter. Mark- och exploateringsavdelningen består av endast två personer, en mark- och exploateringschef och en assistent. Utöver denna bemanning bedömer stadsarkitektkontoret att personalen behöver utökas med en exploateringsingenjör för att resultatet för planering och markförsörjning ska motsvara de förväntningar och mål som är uppställda för verksamheten.

Mark- och exploateringsavdelningen är en integrerad del av stadsarkitektkontorets verksamhet, särskilt beträffande planering, planeringsunderlag och utredningsarbete. En förstärkning av markavdelningen kan på ett påtagligt sätt bidra till större effektivitet i planarbetet. Med en förstärkning och rätt kompetens på avdelningen kan ansvaret för utredningsarbete och upphandling kopplat till markfrågor klaras på ett smidigare sätt än idag. Mark- och exploatering kan ges en större samordnande roll i planförberedelserna och utöver markanvisning och exploateringsavtal ansvara för arkeologi och geoteknik och därvid utgöra kittet mellan stadsarkitektkontoret och tekniska kontoret för en smidig start i planarbetena. Ansvaret för ett kommande digitalt geotekniskt arkiv och framtida upphandlingar kan hanteras av markavdelningen. Markavdelningens kompetens är av stor betydelse även i genomförandefrågorna i alla detaljplaner, särskilt beträffande markregleringar, avtal och rättigheter som ska regleras.

Köpings kommun är inne i ett expansivt skede med befolkningstillväxt och en ökad efterfrågan på tomtmark för såväl verksamheter som bostäder. Många planprojekt pågår och stora projekt ligger i en nära framtid. Dialogen med markägare och behovet av markförvärv, markbyten och avtal om

nyttjanderätter m.m. kommer att öka. Markavdelningens roll i dessa förberedande skeden av planarbeten kan inte underskattas för en lyckosam planprocess.

Efter en förstärkning av markavdelningen med en exploateringsingenjör kan mark- och exploateringschefen avsätta mera tid för att jobba med strategiska frågor, utveckling, ledarskap och externt nätverkande.

Budgetkonsekvenser	2016	2017	2018
Ny tjänst som exploateringsingenjör	+650 tkr	+650 tkr	+650 tkr

OBS! All personal på stadsarkitektkontoret har miljö- och byggnadsnämnden som anställningsmyndighet, vilket innebär att en utökad ram ska budgeteras på stadsarkitekt adm.

Markförsörjning

Framtida verksamhetsområde för industri och lager kommer att innebära behov av markförvärv i Vallby-Ängeby området. Fortsatt detaljplaneläggning i Macksta kommer likaså att medföra behov av markregleringar och eventuella förvärv. Köp och försäljningar budgeteras dock inte enligt praxis. Vid behov av medel för nödvändiga markförvärv kommer särskilda äskanden att ske utöver budget.

Köpings hamn

Den kommunala budgeten för Köpings hamn kan för närvarande delas in i två delar. Den ena består av åtaganden och kostnader som uppkommer i Mälarfarledsprojektet med fördjupning av farleden, eventuella förstärkningsåtgärder av strandlinjen efter farleden och i kajkonstruktioner samt omhändertagande av muddermassor. Projektet genererar för närvarande stora utredningskostnader för vilka anslagits medel utöver budget som disponeras av tekniska kontoret. Konsekvenserna av planerad muddring utreds för närvarande inför en miljödömsansökan parallellt med framtagande av en utvecklingsplan för hamnen. Först därefter är det möjligt att ta ställning till vilka investeringar som ska genomföras. I denna handling anges därför projektet som investeringar under 2018 och 2019 utan angivande av kostnad.

Den andra delen av den kommunala budgeten består av åtgärder som är kopplade till nuvarande verksamhet och utveckling av verksamhet och som inte är kopplade till mälarfarledsprojektet. Denna del syftar till att behålla och utveckla statusen på befintliga anläggningar och ytor. Dessa åtgärder tas upp i denna handling.

I driftbudgeten genererar hamnen intäkter till kommunen i form av hyra för byggnader och mark med anläggningar. Investeringar i grundläggande funktioner som exempelvis markens grundläggning, inlopps- och hamnbassängdjup, kajers grundkonstruktion och alla ledningar i mark betalas av kommunen och är hyresfritt.

För aktuell budgetperiod anges efter samråd med Mälarhamnar AB följande investeringsbehov:

Infrastrukturåtgärder

- Inga åtgärder under 2017.

Hyresbaserade åtgärder:

- 1 200 tkr behövs för ytterligare åtgärder som ska säkerställa funktionen i magasin 9 i avvaktan på ett nytt eller ombyggt magasin och för att upprätthålla säker drift i övriga magasin och byggnader.
- Mälarhamnar och Köpings kommun har fått förfrågan att skeppa ut en stor projektlast via Köpings hamn.
För att möjliggöra denna affär krävs en lokal förstärkning av hamnanläggningen p.g.a. de stora belastningar som lasten utverkar på kajkonstruktionen. Denna förstärkning

innefattar att förstärka pågrundläggningen och kajdäcket längs en sträcka av 30 meter. Finansieringen av åtgärderna kommer att täckas av projektlastens avgift. (Intäkten kommer dock att fördelas på tre år där 50% avser år 2017, 25 % 2018 och 25 % 2019.) Denna förstärkning innebär en ökad möjlighet för Köpings hamn och Mälarhamnar att hantera tungt gods från Bergslagen samt en ökad möjlighet för Mälarhamnar att hantera större volymer av annat gods från samma kund. För att genomföra förstärkningsåtgärden krävs 4 500 tkr.

Budgetkonsekvenser	2017	2017	2019
Föreslagna investeringar ger framtida hyresintäkter	+/- tkr	+/- tkr	+/- tkr

Hamnförvaltning

År 1995 förflyttades anläggningsförvaltningen från Fastighetskontoret till Stadsarkitektkontoret. Fram till 2001 bedrevs hamnverksamheten genom kommunal förvaltning.

När Mälarhamnar bildades 2001 tog bolaget över hamnverksamheten som en hyresgäst på kommunens anläggning. Stadsarkitektkontoret fick då ansvar för förvaltningen av både byggnaderna och anläggningen. Under åren mellan 2001 och 2008 renodlades ägarförhållandet mellan Mälarhamnar och kommunen genom att Mälarhamnar överlät byggnader, som ägdes av Mälarhamnar, inom fastigheten till kommunen och kommunen överlät kranar inklusive kranspår till Mälarhamnar.

Från 2008 när avtalet mellan kommunen och Mälarhamnar skrevs om har anläggningsförvaltningen legat organisatoriskt inom STARK-MARK. Inga resurser till verksamheten följde dock med, vare sig personellt eller driftbudgetmässigt.

Frågan om utredning av den organisatoriska hemvisten har aktualiserats av stadsarkitektkontoret.

Hamnanläggningarna representerar ett stort värde. Återanskaffningsvärdet för Köpings hamn ligger i storleksordningen två till tre miljarder kronor.

Förvaltningen har under åren skötts med allt för litet deltagande från ägarna. Detta har medfört att den hamnanläggning som ägs av kommunen står inför stora reinvesterings- och underhållsbehov.

För att lösa detta behövs en aktiv förvaltning.

Att förvalta en hamnanläggning innebär att hantera en komplex anläggning med stora miljö- och säkerhetskrav och som utsätts för stora belastningar och förslitning.

Verksamheten i en hamn skiftar snabbt i inriktning mellan olika godsslag, och transportbehov. Beredskap behöver finnas för att ha den konkurrensfördel det innebär att snabbt kunna svara på om en viss transport med stora krav på anläggningen kan genomföras.

Det är av stor vikt att hamnanläggningarna förvaltas och utvecklas på ett sätt som är gynnsamt för såväl hamnverksamheten som för övriga intressen i kommunen. Köpings hamn har genom sitt geografiska läge goda förutsättningar för att få en expanderande verksamhet.

Hamnanläggningarnas långa livslängd och behovet av att kontinuerligt ha koll på anläggningarnas prestanda gör att förvaltningen måste ske på ett sätt som möjliggör kunskapsöverföring och redundans, även i fall av generationsskifte eller personalomsättning.

Förvaltningen av hamnen ska tillvarata kommunens intressen och utvecklingsstrategier gällande hamnen. Förvaltningen ska vidare vårda värdet, tillse anläggningens status och skick, samt planera för underhåll.

Förvaltningen behöver ställa krav på verksamhetsutövaren så att det finns policys, rutinbeskrivningar, instruktioner och loggböcker e.t.c. gällande nyttjandet av anläggningarna och att verksamhetens egenkontroll i dessa avseenden fungerar.

Förvaltarrollen i den löpande verksamheten

Hamnförvaltarrollen består av dels löpande förvaltning bestående av underhållsfrågor, kundvård och anläggningsutveckling. Dels består förvaltningen i att bevaka förvaltningsfrågor och dokumentation av Mälarprojektet, vilket är det stora muddrings- och hamnutvecklingsprojektet som står för dörren.

I den löpande förvaltningen handlar mycket om underhållsfrågor. Det handlar om planering av anläggningsunderhåll, att projektleda underhållsåtgärder, uppföljning av anläggningsnyttjarens underhåll, samt underhålls- och förvaltningsekonomi. Dessutom ingår etablering, underhåll och drift av underhållssystem.

Underhållsplaneringen för hamnanläggningarna handlar om investeringsplanering, d.v.s. samordning med andra kommuninvesteringar och likviditetsplanering. Dessutom behöver underhållet samordnas med hamnens verksamhetsplanering. En väl designad underhållsplanering ger kunskap om verklig kostnad, årlig förslitning, samt hur anläggningarna behöver skötas och underhållas. Den ger kunskap av stort värde vid upphandling av underhållsåtgärder, exempelvis rimlig kostnad för en viss åtgärd eller om något annat behöver upphandlas samtidigt. Dessutom ger det tydligare upphandlingsunderlag som minskar entreprenörernas riskpremie.

Hamnförvaltaren behöver handha kommunens kundvård och vara verksamhetsutövaren Mälarhamnars kontaktyta mot ägaren som ska kunna bistå vid hantering av projektlaster och nya affärer. Förvaltaren behöver också ge stöd, följa upp och kontrollera anläggningsnyttjarens verksamhet, t.ex. gällande belastningar.

Hamnförvaltarens roll inom anläggningsutveckling handlar om utveckling av hamnområdet/-hamnverksamheten, samt hantering av exploaterings- och etableringsfrågor. Vidare är dokumenthantering inom ett framtida dokumenthanteringssystem av stor vikt för att bevara och utveckla anläggningarna på ett effektivt sätt.

Förvaltarrollen i Mälarprojektet

Mälarprojektet kommer ställa stora krav på kommunens förmåga att göra den upprustade anläggningen möjlig att förvalta effektivt. Hamnförvaltningens arbete under projektet består av tre faser, där den första handlar om framtagande och implementering av underhållssystem, kravställning på projektet hur dokumentationen ska se ut, säkerställa att projektet beaktar förvaltningsfrågor, säkerställa "LCC-tänk" (dvs. total kostnad hela livslängden) i projektet för att förhindra att anläggningen blir dyr att förvalta.

Under fas två behöver dokumentation på existerande anläggningar som inte omfattas av projektet föras in i underhållssystemet.

Den tredje fasen består i mottagande av anläggning inklusive dokumentation från projektet.

Ny tjänst som hamnförvaltare

Förvaltning av Köpings hamn, så som den skissats ovan och som också bedöms nödvändig om inte stora värden och affärsmöjligheter ska gå förlorade, kan inte hanteras med o-befintliga resurser på stadsarkitektkontoret. Förvaltning och frågeställningar rörande hamnen tar i dag tid från - och med nuvarande utveckling i hamnen kommer ytterligare tid att tas från - stadsarkitektkontorets traditionella verksamhetsområden inom samhällsbyggandet. Om både hamnförvaltning och samhällsbyggnadsfrågorna ska kunna klaras på ett bra sätt krävs att en ny tjänst inrättas som hamnförvaltare. Från 2017 föreslås att ramen för stadsarkitektkontoret utökas för att möjliggöra att en sådan tjänst tillskapas.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Ny tjänst som hamnförvaltare	925 tkr	925 tkr	925 tkr

OBS! All personal på stadsarkitektkontoret har miljö- och byggnadsnämnden som anställningsmyndighet vilket innebär att en utökad ram kommer att överföras på stadsarkitekt adm.

Verksamhetsfakta

Verksamhet/verksamhetsmått	Budget 2016	Budget 2017
Markförsäljningar	10	8
Markförvärv/byten	2	3
Prel tomtfördelning	12	12
Servitut och nyttjanderätter	5	5
Arrendeåtgärder (exkl odl. Lotter o husv.platser)	5	4

Taxor och avgifter budget 2017

Taxa/Avgift	Avgift 2016	Avgift 2017	Förändring i %
Tomtköavgift	200 kr/år o sökande	200 kr/år o sökande	0
Total budgetpåverkan	0	0	0

Driftbudgeten per verksamhetsområde (tkr)

Verksamhet	Utfall 2015	Budget 2016	Förslag 2017	Förändring jfr med budget 2016		
				2017	2018	2019
Markförsörjning	-936	-1015	-257	758	758	758
Arbetsområden och lokaler	-311	-304	-304	0	0	0
*Hamnen gemensam verksamhet	-1312	-628	388	1016	1016	0*
**Bostadsverksamhet	-2872	-3061	-2276	785	685	585
Summa	-5431	-5008	-2449	2559	2459	1343

OBS! Förslaget baserat på kapitalkostnader i budget 2016. Korrigeringar blir nödvändiga när kapitalkostnaderna slutligt fastläggs inför 2017. Summa exklusive kapitalkostnader -9 160 tkr.

*Nytt hyresavtal ska tas fram angående hamnverksamheten. Tanken är att den nya hamnförvaltartjänsten på sikt blir helt intäktsfinansierad.

**206 st tomträtter har sålts första kvartalet 2016 vilket innebär en intäktsminskning 2017 och framåt avseende Bostadsverksamheten.

Sammanfattning av föreslagna ramförändringar 2017 – 2019

Verksamhet	Kommentar	2017	2018	2019
Mark- och exploatering	Ny tjänst som exploateringsingenjör	+675 tkr	+675 tkr	+675 tkr
Köpings hamn	Ny tjänst som hamnförvaltare	+925 tkr	+925 tkr	+925 tkr

OBS! All personal på stadsarkitektkontoret har miljö- och byggnadsnämnden som anställningsmyndighet vilket innebär att en utökad ram kommer att överföras på stadsarkitekt adm.

Förslag till investeringar 2017 - 2019

2017 i tkr

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
1	Fastighetsbildning och markregleringar	150	Lantmäterikostnader för avstyckningar m.m. samt för förvärv och byten av mark i Vallby – Ångebyområdet.	Betalas genom köpeskillingar
2	Malmön, underhåll dagvattenledning/ ny brunn	120	Kommunens anläggning för vatten- och avlopp på Malmön omfattar inte dagvatten. Ledningen är en markågarledning, ca 60 år gammal, utan att underhåll skett.	Ökad kapitalkostnad
3	Projektrelaterad kajförstärkning	4500	Förstärkning av en mindre dal av kaj för utskeppning av speciellt tungt gods.	Betalas av särskilt projekt under tre år
4	Hamnen, Magasin m.m.	1200	Förstärkt underhåll. Överlag handlar det om säkerhetsåtgärder – arbetsmiljö.	Ökad hyresintäkt
Summa		5970		

2018 i tkr

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
1	Fastighetsbildning och markregleringar	150	Lantmäterikostnader för avstyckningar m.m. samt för förvärv och byten av mark i Vallby – Ångebyområdet	Betalas genom köpeskillingar
2	Muddringsarbeten m m	-	Muddring av kommunens farledssträcka och hamnområde	
3	Kaj och kajplaneåtgärder samt andra strandkonstruktioner farledsdel	-	Följdinvesteringar av Mälarfärledsprojektet	
Summa		150		

2019 i tkr

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
1	Fastighetsbildning och markregleringar	150	Lantmäterikostnader för avstyckningar m.m. samt för förvärv och byten av mark i Vallby – Ångebyområdet.	Betalas genom köpeskillingar
2	Muddringsarbeten m m	-	Muddring av kommunens farledssträcka och hamnområde	
3	Kaj och kajplaneåtgärder samt andra strandkonstruktioner farledsdel	-	Följdinvesteringar av Mälarfärledsprojektet	
Summa		150		

Budgetförslag inför 2017 (2018-2019)

Miljö-och byggnadsnämnden-
Stadsarkitektkontoret

Hake etapp1

Innehåll

Förvaltningens/Förvaltningens ansvarsområden	3
Kommungemensamma målen – Analys Inför 2017	3
Förändringar/nya förutsättningar som bedöms påverka årsbudget 2017 (2018-2019)	9
Verksamhetsfakta	12
Taxor och avgifter budget 2017	12
Driftbudgeten per verksamhetsområde (tkr)	12
Förslag till investeringar 2017 - 2019	12

© Köpings kommun

Rapporten skriven av:
Gun Törnblad, 2016-04-06

Antagen av:
Miljö- och byggnadsnämnden 2016-04-14 MBN

Förvaltningens ansvarsområden

Stadsarkitektkontoret är underställt både miljö- och byggnadsnämnden och kommunstyrelsen.

Under miljö- och byggnadsnämnden ansvarar kontoret för följande frågor

- Fysisk planering beträffande detaljplaner
- Bygglov och rivningslov med anmälan, förhandsbesked, tillsyn och förelägganden
- Prövning av strandskyddsärenden
- Tillsyn av funktionskontroller av ventilationssystem (OVK) samt hissar och andra motordrivna anordningar
- Tillsyn av tillgänglighet i och till byggnader och i den offentliga miljön
- Namnsättning av gator, kvarter, allmänna platser och stadsdelar

Under kommunstyrelsen ansvarar stadsarkitektkontoret för följande frågor

- Översiktlig fysisk planering och frågor som hör samman med den långsiktiga utvecklingen
- Markberedskap – försäljning och köp av mark
- Exploateringsfrågor
- Bostadsförsörjningsfrågor
- Markupplåtelse – tomträtter, arrenden, nyttjanderätter och odlingslotter
- Servituts- och avtalsfrågor som rör kommunala intressen
- Utveckling och samordning av geografisk information (GIS)
- Energirådgivning till företag och allmänhet

Mark- och exploatering som lyder under kommunstyrelsen har egen budget och verksamhetens förslag till budget 2017 hanteras i egen skrivelse.

Kommungemensamma målen – Analys Inför 2017

Mål – En kommun med hög kvalitet	2013	2014	2015
Indikatorer			
Att andelen medborgare som är nöjda med kommunens verksamhet och åtagande ökar	-	58	55
Att andelen medborgare som är nöjda med bemötande och tillgänglighet ska öka	-	58	58
Måluppfyllelse Målet är inte uppfyllt !			
Resultatkommentar 2015 för kommunen			
<i>Målet följs upp genom SCB:s medborgarenkät som görs varje år. Då indikatorerna inte påvisar någon förbättring så är målet inte uppfyllt.</i>			
Förvaltningens resultatbedömning 2015			
Målet är delvis uppfyllt !		Lika som föregående år →	

Förvaltningens bidrag till måluppfyllelsen 2016

Saker som vi vill satsa extra på i år

- Kartlägga och utveckla våra processer. Initiera samverkan kring detta med tekniska kontoret och miljökontoret

- Genomföra värdegrundsarbete
- Arbeta fram riktlinjer för sammanhållen bebyggelse
- Verka för att gå med i Geodatasamverkan

Bra saker som vi fortsätter med

- Besluta i bygglovärenden inom 15 arbetsdagar för delegationsärenden och inom 45 arbetsdagar för nämndärenden
- Årlig tillsynsresa för bygglovsenheten
- Det systematiska kvalitetsarbetet
- Rutiner för klagomålshantering
- Rutiner för registrering av telefonförfrågningar
- Fortsätta utveckla och synliggöra GIS som ett handläggarstöd

Analys- Hur kommer vi framåt? – Budgetkonsekvenser

Kontoret klarar inte till fullo att genomföra de aktiviteter som har listats som önskvärda för att utveckla verksamheten och höja kvaliteten. I stora delar håller verksamheten en hög kvalitet och utvecklingsarbete pågår. Det finns trots det arbetsuppgifter som skulle behöva utföras men till vilket det inte finns utrymme för närvarande. Bygglovavdelningen är hårt belastad av löpande ärenden som medför att mera långsiktigt utvecklings- och utredningsarbete blir lidande. Detta förhållande har gällt under de senaste åren. Stadsarkitektkontorets förslag för att avhjälpa bristen är med personalförstärkning som får budgetkonsekvenser. Behovet utvecklas ytterligare under rubriken "Förändringar/nya förutsättningar som bedöms påverka budget 2017". Här återfinns även storleken på äskandet.

Mål – Trygghet i livets alla skeenden	2013	2014	2015
Indikatorer			
Att medborgarnas upplevda trygghet ökar	-	45%	43%
Att andelen äldre och funktionsnedsatta som anger att de känner sig mycket trygga i sitt boende ska öka	49%	44%	44%
Varav boende hemma med stöd av hemtjänst	52%	46%	49%
Varav särskilt boende	46%	42%	39%
Att medborgarnas upplevda trygghet ökar	-	45%	43%
Måluppfyllelse Målet är inte uppfyllt !			

Resultatkommentar 2015 för kommunen

Målet följs upp genom SCB:s medborgarundersökning samt Socialstyrelsens brukarenkät för äldre och funktionsnedsatta.

Medborgarnas upplevda trygghet har minskat jämfört med tidigare undersökning. Detsamma gäller också särskilt boende. Tryggheten bland de som har hemtjänst ökar medan resultatet för äldre och funktionsnedsatta är oförändrat.

Förvaltningens resultatbedömning 2015

Målet är delvis uppnått

Lika som föregående år

Förvaltningens bidrag till måluppfyllelsen 2016

- Arbeta för att enkelt avhjälpta hinder åtgärdas i lokaler till vilka allmänheten har tillträde i Köpings kommun

Bra saker som vi fortsätter med

- Bevaka att aspekter som god bebyggd miljö, trygghet, säkerhet, brandskydd och tillgänglighet uppfylls i plan- och byggärenden
- Deltar i Brottsförebyggande rådets arbete

Analys- Hur kommer vi framåt? – Budgetkonsekvenser

Tillgängliga resurser på bygglovavdelningen medger endast arbete med löpande ärenden, dvs. handläggning av ärenden som uppstått genom en inlämnad ansökan. För att kunna hantera övriga ärenden av utredningskaraktär, exempelvis arbete med enkelt avhjälpna hinder, obligatorisk ventilationskontroll (OVK) och sammanhållen bebyggelse behövs en personalförstärkning. Behovet utvecklas ytterligare under rubriken ”Förändringar/nya förutsättningar som bedöms påverka budget 2017”. Här återfinns även storleken på äskandet.

Mål – Miljöarbete med omsorg om gemensamma resurser, natur och klimat

	2013	2014	2015
Indikatorer			
Att energiförbrukningen per m2 i kommunens lokaler minskar	233	226	220
Att kommunens placering i tidningen Miljöaktuellt mätning stiger	203	209	50
Att cykelåkandet ökar i kommunen	-	-	173 499
Måluppfyllelse Målet är uppfyllt !			

Resultatkommentar 2015 för kommunen

Av målets tre indikatorer visar två en positiv utveckling. Energiförbrukningen i kommunens lokaler fortsätter att minska och kommunens placering i Miljöaktuellt kommunrankning har stigit från plats 209 till plats 50. Målets tredje indikator som visar om kommunens invånare är mer benägna att cykla kan ännu inte utvärderas.

Den sammantagna bedömningen är att målet är uppnått utifrån målets tre indikatorer, det miljöarbete som beskrivs under rubriken händelser, samt övriga aktiviteter som genomförs inom ramen för miljöledningssystemet.

Förvaltningens resultatbedömning 2015

Målet är uppnått

Lika som föregående år

Förvaltningens bidrag till måluppfyllelsen 2016

Saker som vi vill satsa extra på i år

- Bevaka Boverkets arbete med underlag för behovsbedömningar. Utveckla behovsbedömningarna i planärenden avseende hållbar utveckling
- Medverka vid ett arbete med grönstrukturplan för Köpings tätort och naturvärdesinventering inklusive rekreationsvärden för Köping Öster (LONA-bidrag)
- Medverka vid ett arbete med ny trafikplan
- Utveckla effektivare rutiner för tillsyn av OVK
- Genomföra ecodriving utbildning för nyanställda

Bra saker som vi fortsätter med

- Arbeta för en förtätning av staden och planera för att befintlig infrastruktur så långt möjligt kan användas
- Bevaka energihushållningskraven vid tekniskt samråd och informera om ytterligare möjligheter till energihushållning
- I tekniskt samråd diskutera boendemiljö och materialval för sunda inomhusmiljöer

- Genomföra en energihushållnings-aktivitet riktad mot hushållen
- Riktad rådgivning till 5 utvalda företag enligt EPBD2-direktivet
- Deltar i kommunens trafikgrupp och cykelråd

Analys- Hur kommer vi framåt? – Budgetkonsekvenser

Stadsarkitektkontoret har under senare år fått allt svårare att rekrytera kompetent personal. Planavdelningen har under ett års tid inte lyckats tillsätta en tjänst som planarkitekt trots egen annonsering och medverkan från rekryteringsföretag. Rekryteringsaktiviteter pågår för närvarande med för stunden okänt resultat. Ytterligare en tjänst som planarkitekt blir genom pensionsavgång vakant i sommar. Bygglovavdelningen har inte möjlighet att med dagens bemanning klara annat än den löpande ärendehantering. För att kontoret ska kunna leva upp till föresatserna under målet måste planavdelningen ha bemanning på de tjänster som finns. Bygglovavdelningen är i behov av en förstärkning som ytterligare utvecklas under rubriken ”Förändringar/nya förutsättningar som bedöms påverka budget 2017”. Här finns även ett konkret äskande.

Mål – Attraktivt boende	2013	2014	2015
Indikatorer			
*Att antalet byggklara tomter ska uppfylla behovet, och att det alltid ska finnas minst 20 stycken lediga tomter i kommunens tomt- och småhuskö fördelat på olika områden i olika miljöer	24	17	10
Att antalet medborgare som är nöjda med boende och boendemiljön ökar	-	55	48
Måluppfyllelse Målet är inte uppfyllt !			

Resultatkommentar 2015 för kommunen

Attraktivt boende är en funktion av många faktorer i närmiljö och omgivning som utöver själva bostaden måste uppfattas på ett positivt sätt för att boendemiljön ska upplevas som positiv och locka människor till inflyttning och att vilja bo kvar. De indikatorer som finns för att utvärdera måluppfyllelsen tar därför fasta på tillgången till bostäder och tomter för byggnation samt människors upplevelser av sitt boende och boendemiljön. Enligt den ena indikatorn ska andelen byggklara tomter öka med minst 20 stycken per år, dvs. det ska finnas en detaljplan, tomterna vara avstyckade och gata och ledningar vara utbyggda. Under året har planering pågått men det har inte lett fram till någon ny antagen detaljplan och inga nya byggklara tomter har kunnat erbjudas via kommunens tomtkö. Vid årsskiftet hade antalet lediga tomter under året minskat från 17 till 10 stycken.

Den andra indikatorn hämtar resultat från SCB:s medborgarundersökning och visar att medborgarnas nöjdhet med boende och boendemiljö i Köping minskat. 2014 var 55 procent nöjda medan 48 procent av de tillfrågade var nöjda vid undersökningen 2015.

Relaterat till indikatorerna för målet ”Attraktivt boende” är målet inte uppnått. Målet är inte anpassat till befintlig dimensionering på berörda förvaltningar (Tk, STARK). Begränsningar finns i form av investeringsmedel och resurser som enbart räcker till att producera totalt ca 20 tomter om året. Det är dessutom mer kostnadseffektivt att inte ta investeringsmedel i anspråk i förtid för att bygga upp en bank av tomter som är större än efterfrågan. En ändring av indikator* är därför föreslagen för att vara bättre anpassad till konjunktur, behov, resurser och mål.

Förvaltningens resultatbedömning 2015

Målet är inte uppnått

Lika som föregående år

Förvaltningens bidrag till måluppfyllelsen 2016

Saker som vi vill satsa extra på i år

- Utveckla en dialog med fastighetsägare, byggherrar, entreprenörer och andra förvaltningar om bostadsbyggande i Köping
- Förbereda för planarbete vid norra Mälarstranden, i första hand Tavsta hage och Berghagen

Bra saker som vi fortsätter med

- Detaljplanelägga för bostäder enligt uppdrag och med översiktsplanen som grund
- Marknadsföra lediga tomter för bostadsbyggande

Analys- Hur kommer vi framåt? – Budgetkonsekvenser

För målet "Attraktivt boende" finns två indikatorer. Den ena mäter produktion av detaljplanelagda tomter som kan erbjudas till försäljning. Indikatorn är ett mängdmått och säger egentligen ingenting om attraktiviteten. Om befintliga tomter som är till salu faktiskt hittar en köpare så bör det däremot innebära att tomten har en viss attraktivitet. I Köpings tätort är för närvarande endast två tomter tillgängliga för försäljning. Det finns ett stort behov av att få fram nya tomter till försäljning. Planläggning pågår och ytterligare förestår som medför stora utrednings- och undersökningskostnader som i omfattning överstiger tillgängliga resurser på stadsarkitektkontoret.

Befintlig indikator relaterar inte på något sätt till produktion och efterfrågan på lägenheter i flerbostadshus. Produktion av lägenheter i flerbostadshus pågår och efterfrågan är stor. Pågående projekt behöver följas upp med planering som medger byggande av flera lägenheter i centrala lägen i Köping. Detta sätter ytterligare tryck på stadsarkitektkontorets planavdelning.

Under rubriken "Förändringar/nya förutsättningar som bedöms påverka årsbudget 2017 samt plan 2018-2019" ges en närmare belysning av behovet av planeringsåtgärder, underliggande utredningsbehov och resursbehov. Bristen på måluppfyllelse beträffande attraktivt boende ger stöd för behovet av ramförstärkning på stadsarkitektkontoret för att, med hänsyn till de allt större krav på underlag som krävs i planärenden, öka förmågan till planproduktion.

Den andra indikatorn mäter invånarnas upplevelser av det egna boendet och boendemiljön genom att ett antal utvalda personer i ett statistiskt underlag fått svara på ett antal frågor. Denna indikator bör ge ett mera relevant mått på attraktiviteten i boendet än den förra. 2012 var 57 % nöjda medan 55 % av de tillfrågade var nöjda vid undersökningen 2014. I den senaste undersökningen var endast 48 % nöjda med sitt boende och boendemiljön.

Det måste uppfattas som otillfredsställande lågt och oroande att nöjdheten dessutom minskar. I resultatet här döljer sig förhållanden och omständigheter som inte i första hand stadsarkitektkontoret hanterar eller kan styra över. I vissa fall kan det vara förhållanden som kan hanteras av andra kommunala förvaltningar som tekniska kontoret eller kultur och fritid. Det finns sannolikt även förhållanden som fastighetsägare och hyresvärdar ansvarar för och kan påverka.

För att kunna arbeta med att förbättra resultatet för denna indikator bör ett djupare analysarbete startas tillsammans med de olika kommunala verksamheter och privata aktörer som i sina olika roller kan ha ett inflytande över hur boendet i Köpings kommun upplevs av dess invånare.

Detta bör uppfattas som en övergripande kommunal angelägenhet.

Mål – Arbete och näringsliv

	2013	2014	2015
Indikatorer			
Att kommunen har en placering bland de 25 % bästa i mätningen av nöjd kundindex för företagservice via SKL	Plats 76 betyg 68	-	Plats 98 betyg 68
Att det alltid finns minst 50 000 m2 detaljplanerad mark att erbjuda för olika verksamheter	120000	120000	60000
Att antal UF- företag ökar	40	39	20
Måluppfyllelse Målet är inte uppfyllt !			

Resultatkommentar 2015 för kommunen

En placering bland de 25 procent bästa kommunerna innebar 2015 en placering bland de 48 bästa av 193 deltagande kommuner. Vi har fortfarande samma betyg i mätningen, men har halkat ner till plats 98 vilket betyder att ett antal kommuner förbättrat sig i relation till oss.

Detaljplanerad mark för verksamheter har minskat oroväckande och det beror till största delen på att stadsarkitektkontoret gjort bedömningen att en stor andel av den tidigare redovisade volymen inte är användbar.

Inom området Ungt Företagande (UF) går inte utvecklingen i önskvärd riktning och där måste vi satsa på förbättring av insatser från nu och framåt.

Förvaltningens resultatbedömning 2015

Målet är uppnått

Lika som föregående år

Förvaltningens bidrag till måluppfyllelsen 2016

- Framtagande av underlag för planering av Marieberg invid E18
- Förstudie av Sjötullen, söder om Nordkalk, inför planläggning av industrimark

Bra saker som vi fortsätter med

- Fortsatt planering för nytt verksamhetsområde på Vallby
- Hålla korta handläggningstider i bygglovärenden

Analys- Hur kommer vi framåt? – Budgetkonsekvenser

Omfattningen av planlagd mark för verksamheter som bedöms vara tillgänglig för försäljning har minskat. Det beror på att en del mark av olika skäl inte bedömts möjlig att använda och att mark som är efterfrågad har sålts för exploatering. Vi står inför en snar brist på verksamhetstomter och har därför behov av att upprätta nya detaljplaner. Planarbete är påbörjat på Vallby-Ullvi men har under en tid legat nere på grund av att det saknas ett inriktningsbeslut och har därför inte prioriterats med de resurser som finns tillgängliga. Planering av Marieberg invid E18 har nu aktualiserats.

Framtagande av nya detaljplaner medför allt större kostnader på grund av ökande krav på underlag som kräver utredningar och undersökningar där expertkompetens är nödvändig. Sådan kompetens finns inte i en kommun av Köpings omfattning utan dessa tjänster får köpas. För att kunna få fram planer med dagens krav på underlag behöver därför ramen utökas för stadsarkitektkontoret.

Behovet utvecklas ytterligare under rubriken "Förändringar/nya förutsättningar som bedöms påverka budget 2017".

Förändringar/nya förutsättningar som bedöms påverka årsbudget 2017 (2018-2019)

Planverksamheten

Planläggning av mark attraktiv för boende och verksamheter är en av de viktigare framtidsfrågorna för Köpings kommun. För att vara en attraktiv kommun för boende måste vi kunna erbjuda nuvarande köpingsbor miljöer och utbud av bostäder, kommersiell och offentlig service och fritidsaktiviteter så att de väljer att bo kvar. För att locka nya människor att välja Köping som bostadsort behövs dessutom ett bra utbud av bostäder och tomter för nybyggnad som uppfattas som attraktiva.

Ett väl utvecklat näringsliv utgör grunden för tillväxt och en efterfrågan på bostäder. För att ge utvecklingsmöjligheter för befintligt näringsliv och möjlighet att locka nya etableringar behövs mark i rätt lägen som motsvarar marknadens önskemål. God planberedskap är en avgörande faktor för att skapa tillväxt och attraktivitet. Framsynt planering med hög beredskap skickar positiva signaler till omvärlden och ger en möjlighet att snabbt kunna erbjuda mark när förfrågningar kommer. För närvarande är efterfrågan på mark för olika ändamål stor i Köpings kommun.

Köping är nu inne i en tillväxtfas och befolkningen växer. Under 2015 ökade befolkningen i Köpings kommun med 181 personer. Under de senaste tre åren har befolkningen ökat med 703 personer. I en av stadskansliet under 2014 presenterad befolkningsprognos beräknas kommunens befolkning växa med ca 1000 personer fram till år 2023. Med kännedom om utvecklingen under de senaste tre åren förefaller denna prognos som högst rimlig. Tillväxten ställer nu krav på ökat bostadsbyggande och kommunal service, till exempel beträffande skolor och förskolor. Efterfrågan på mark för utveckling och etablering av olika verksamheter som kan skapa arbetstillfällen är stigande. De möjligheter som nu finns för tillväxt och utveckling i Köpings kommun får inte gå förlorade på grund av brist på resurser. Klarar kommunen att ta hand om efterfrågan på mark och bostäder på ett bra sätt uppstår en positiv påverkan på kommunens långsiktiga ekonomi som ger möjlighet att utveckla de olika åtaganden som kommunen har i de kommunala verksamheterna till nytta för kommunens invånare.

Kommunen behöver nu en resursstark mark- och planverksamhet som kan ligga steget före och skapa de planmässiga förutsättningar som krävs för att nödvändiga investeringar och byggnationer ska vara möjliga att genomföra.

Detaljplaner för nya bostäder måste tas fram. Pågående planarbeten för bostäder är kvarteret Fylgia, Mackstaområdet Etapp 1, Västra Sömsta, Hake Etapp 2 och ett område i Skogsledens förlängning. Planarbetena pågår men för att de ska kunna fullföljas krävs ytterligare utredningsarbete. Under senare tid har det, inte minst från statliga myndigheters sida, ställts allt högre krav på underlag och utredningar i planärenden. Utredningarna kräver specialistkompetens inom smala arbetsfält som inte finns inom förvaltningens kompetensområde.

Planer för ytterligare bostäder behöver tas fram bland annat vid Mariebergs gård och kvarteret Lingonet vid Furuvägen samt Macksta Etapp 2. När kommunen beslutat om kommunalt vatten och avlopp till fritidshusområdena vid norra Mälarstranden uppkommer behov av att uppdatera detaljplaner i några av de berörda områdena.

Det omfattande arbetet med planprogram för Vallby-Ullvi behöver få en fortsättning så att tillgången på planlagd mark på lite längre sikt kan upprätthållas. Programmet redovisar såväl

omfattande nya verksamhetsområden som områden för nya bostäder och kommer att vara en nödvändig förutsättning för utveckling av Köpings tätort.

För utveckling av handel och andra verksamheter behövs detaljplaner för Marieberg intill Big Inn området och Sjötullsområdet för att klara upplag för muddermassor och industriell verksamhet samt Ullvi Norra invid Ullvileden och Volvo. Här finns behov även för en gata som länkar samman Ängebyleden med Ullvileden.

Utöver detta kommer erfarenhetsmässigt flera mindre detaljplanearbeten att behöva startas för att möjliggöra enskilda eller kommunala projekt.

Det finns således för närvarande ett stort behov av att få fram detaljplaner för både bostäder och verksamheter och även att långsiktigt planera för en tillväxt i Köpings tätort och utveckling av landsbygden. Utredning om stadens framtida expansion i riktning österut, som den är utpekad i kommunens översiktsplan, behöver också startas upp eftersom det är frågan om långa processer och kommunen har som målsättning att kunna erbjuda boende i både östra och västra delarna av Köping. Kunskapen om markförhållanden, natur- och andra värden är begränsade. Ett omfattande utredningsarbete, som inte i alla delar kan genomföras med egen kompetens kommer att bli nödvändigt. Med en ny mandatperiod följer också att kommunens översiktsplan ska tas upp för aktualitetsförklaring eller beslut om översyn.

Det ökade behovet av detaljplaner sammanfaller med allt större krav på underlag och utredningar i planärenden. Underlag i planärenden kräver konsultinsatser för t ex. geoteknik, arkeologi, naturinventeringar, dagvattenstudier, bullerutredningar och miljökonsekvensbeskrivningar. Under 2015-2016 har verksamheten hjälpligt upprätthållits med stöd av ett extra anslag för att underlätta framtagning av planer som stadsarkitektkontoret tilldelades i 2015 års budget. För att driva verksamheten mot de mål som kommunen satt upp för bostadsförsörjning och tillgång på verksamhetstomter måste mera resurser permanent tilldelas stadsarkitektkontoret. Det kommer att vara nödvändigt om det ska vara möjligt att finansiera utredningar som behövs i alla de omfattande planuppdrag som nu är aktuella och de som kommer längre fram i tiden.

För att på ett tillfredsställande sätt kunna hantera planfrågorna behöver ramen för stadsarkitektkontoret förstärkas med 700 tkr i planverksamheten. En sådan ramförstärkning skulle ge större möjligheter att genomföra nödvändiga utredningar i rätt tid och i vissa situationer utnyttja extern medverkan i planarbetet för ökad planproduktion och snabbare planprocesser.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Förstärkning av planverksamhetens resurser för framtagande av planunderlag och planproduktion	+700 tkr	+700 tkr	+700 tkr

Bygglov och Energi- och klimatrådgivning

Under det senaste året har vi sett en kraftigt ökad efterfrågan på kontorets tjänster. Detta har avspeglats även i medarbetarenkäten som gjordes i oktober. Enkäten vittnar om att det börjar bli svårt att hinna med att göra ett bra arbete på ordinarie arbetstid, samt att ha en bra balans mellan arbete och fritid. Arbetsbelastningen har under året ökat generellt i förvaltningens alla verksamheter.

Bygglovavdelningen har upplevt en fortlöpande ökning av belastningen sedan 2011 då en ny plan- och bygglag medförde att nya moment tillkom i bygglovärenden som kom att innebära längre

handläggningstider i enskilda ärenden. Mängden ärenden har samtidigt stadigt ökat. År 2011 hanterades 168 bygglov och 21 anmälansärenden. Motsvarande för 2015 är 268 bygglov respektive 99 anmälansärenden. I slutet av år 2015 fanns det 676 stycken bygglov och 149 anmälansärenden som fortfarande var *pågående*, det vill säga ärenden som vi fortlöpande jobbar med. (Efter givet bygglov har byggherren fem år på sig att färdigställa bygget. Om inte ärendet färdigställs inom fem år måste ett ny ansökan göras. Innan byggnaden får tas i bruk ska ett slutbesked tas i ärendet och ärendet avslutas och mikrofilmats.)

Bygglov- och anmälansärenden är högst prioriterade i avdelningens arbete. Den mängd ärenden som kontoret har haft att hantera de senaste åren medför då att andra delar av verksamheten inte helt kan leva upp till de mål som är uppsatta.

Verksamheter som konsekvent är eftersatta på grund av att tillgängliga resurser inte är i balans med arbetsvolymen är arbete som rör tillgänglighet, enkelt avhjälpna hinder. Här återstår mycket av det arbete som rör tillgängligheten till offentliga lokaler som skulle ha varit avslutat för flera år sedan. Ett strategiskt arbete och synsätt på frågor om vård av byggnader och tomter är inte möjligt att upprätthålla. Tillsyn och uppföljning i OVK ärenden (obligatorisk ventilationskontroll) har kommit efter. Det finns behov av en inventering och fastställande av vilka bebyggelseområden som ska betecknas som sammanhållna bebyggelse för att underlätta i bygglovgranskning. Ett digitalt geotekniskt arkiv behöver byggas upp och underhållas.

Med en fortsatt lågräntepolitik, förhållandevis god BNP och tillväxt i regionen är det rimligt att anta en fortsatt god byggkonjunktur som påverkar arbetsvolymen på stadsarkitektkontoret. För att under dessa förhållanden kunna upprätthålla en bra servicenivå inom hela bygglovavdelningens verksamhet finns behov av att stärka resurserna med ytterligare personal.

Energirådgivaren har slutat under året och verksamheten har kunnat upprätthållas genom köpta tjänster. Framtiden för energirådgivningen är under utredande på statlig nivå. Hur statsbidraget år 2017 och framåt ser ut är ännu inte beslutat av Energimyndigheten. För energi- och klimatrådgivning i kommunen har energimyndigheten hittills betalat ut ett kommunbidrag på 280 tkr.

Genom samverkan med Arboga och Kungsör har tre kommunbidrag kunnat finansiera en heltidstjänst på stadsarkitektkontoret som energi- och klimatrådgivare. Avtalet mellan kommunerna upphör efter 2016. Eftersom energifrågorna ligger i tiden och efterfrågas mer och mer är det troligt att energimyndigheten fortsätter med kommunbidrag av minst samma omfattning som tidigare.

För att klara såväl energirådgivning som bygglovavdelningens behov av förstärkning föreslås heltidstjänsten att omvandlas till en kombinerad tjänst bestående av energi- och klimatrådgivning till ca 50% och resterande med arbetsuppgifter som byggnadsinspektör. Kostnaden för tjänsten finansieras till knappt hälften genom bidrag från Energimyndigheten och för resterande del krävs en utökning av stadsarkitektkontorets ram med 400 tkr.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
0,5 Byggnadsinspektör	+400 tkr	+400 tkr	+400 tkr

Verksamhetsfakta

Verksamhet/verksamhetsmått	Budget 2016	Budget 2017
Detaljplaner och program	14	10
Översiktsplaner och program	1	1
Bygglov	250	250
Anmälan	70	80
Förhandsbesked	10	10
Strandskydd	8	8
Fastighetsbildningsärenden	40	40

Taxor och avgifter budget 2017

Driftbudgeten per verksamhetsområde (tkr)

Verksamhet	Utfall 2015	Budget 2016	Förslag 2017	Förändring jfr med budget 2016		
				2017	2018	2019
Stadsarkitekt, administration	9401	8989	10089	1100	1100	1100
GIS	2239	2239	2239			
Energirådgivningen	0	0	0	0	0	0
Summa	11640	11228	12328	1100	1100	1100

Sammanfattning av föreslagna ramförändringar 2017 – 2019

Verksamhet	Kommentar	2017	2018	2019
Stadsarkitekt, administration	Förstärkning av planverksamhetens resurser för framtagande av planunderlag och planproduktion	+700 tkr	+700 tkr	+700 tkr
Stadsarkitekt, administration	0,5 Byggnadsinspektör	+ 400 tkr	+ 400 tkr	+ 400 tkr

Förslag till investeringar 2017 - 2019

2017 i tkr

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
1	Inventarier	150	Komplettering av utrustning, möbler och arbetsmiljöåtgärder. Konferensutrustning IT.	Kapitalkostnad
2				
3				
4				
Summa		150		

2018 i tkr

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
1	Inventarier	150	Komplettering av utrustning, möbler och arbetsmiljöåtgärder.	Kapitalkostnad
2				
3				
Summa		150		

2019 i tkr

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
1	Inventarier	150	Komplettering av utrustning, möbler och arbetsmiljöåtgärder.	Kapitalkostnad
Summa		150		

Budgetförslag inför 2017 (2018-2019)

Miljö-och byggnadsnämnden/Miljökontoret

Innehåll

Förvaltningens ansvarsområden	3
Kommungemensamma målen – Analys Inför 2017	3
Förändringar/nya förutsättningar som bedöms påverka årsbudget 2017 (2018-2019)	7
Verksamhetsfakta	8
Taxor och avgifter budget 2017	8
Driftbudgeten per verksamhetsområde (tkr)	8
Förslag till investeringar 2017 - 2019	9

Förvaltningens ansvarsområden

Miljökontoret har under miljö- och byggnadsnämnden ansvar för att:

- genomföra tillsyn och prövning inom miljö- och hälsoskyddsområdet
- genomföra tillsyn och prövning inom naturvården
- genomföra kontroll och prövning inom livsmedelsområdet
- medverka i planering där miljö-, hälso-, naturvårds- eller andra frågor inom nämndens område berörs samt att följa utvecklingen inom dessa områden
- ansvara för samordning av miljöfrågor i kommunen
- utveckla kommunens miljöledningssystem

Kommungemensamma målen – Analys Inför 2017

Mål – En kommun med hög kvalitet	2013	2014	2015
Indikatorer			
Att andelen medborgare som är nöjda med kommunens verksamhet och åtagande ökar	-	58	55
Att andelen medborgare som är nöjda med bemötande och tillgänglighet ska öka	-	58	58
Måluppfyllelse Målet är inte uppfyllt !			

Resultatkommentar 2015 för kommunen

Målet följs upp genom SCB:s medborgarenkät som görs varje år. Då indikatorerna inte påvisar någon förbättring så är målet inte uppfyllt.

Förvaltningens resultatbedömning 2015

Målet är uppfyllt ! Bättre än föregående år

Förvaltningens bidrag till måluppfyllelsen 2016

Vårt bidrag till en förbättrad måluppfyllelse

Saker som vi satsar extra på i år:

- påbörja anpassningen mot den nya miljöledningsstandarden

Bra saker som vi fortsätter med:

- analysera undersökningar och genomföra åtgärder för att höja verksamhetens kvalitet
- medverka i kommunens gemensamma kvalitetsarbete
- utveckla våra interna processer, rutiner m.m.

Analys- Hur kommer vi framåt? – Budgetkonsekvenser

Miljökontoret

Inom målet har miljökontoret två utpekade aktiviteter/områden att arbeta med som bidrag till det kommungemensamma målet.

Som myndighet fattar vi beslut som har stor betydelse för medborgare och verksamhetsutövare. Därför är det viktigt att vi har hög kompetens så att vi på ett korrekt och professionellt sätt hanterar ärenden och frågor utan fördröjning.

Miljökontorets ansvar för samordning och utveckling av miljöledningssystemet är en viktig del i kommunens kvalitetsarbete.

Ett förstärkt kvalitetsarbete pågår i kommunens verksamheter. Miljökontoret behöver systematiskt arbeta med kvalitetsfrågor så att kommuninvånare och verksamhetsutövare uppfattar miljö- och byggnadsnämnden/miljökontoret som en myndighet med hög kvalitet. Mer tid behöver ägnas åt detta framöver. Kvalitetsarbetet hänger intimt samman också med kommunens gemensamma mål ”Arbete och näringsliv” (Se nedan).

Den gemensamma miljöhandboken som utgör styrning och stöd för det gemensamma miljöarbetet i den kommunala organisationen (och KBAB) behöver löpande uppdateras och utvecklas för att vara ett effektivt stöd i miljöarbetet. Anpassning ska ske till ny miljöledningsstandard.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Måluppfyllelse: Utökad bemanning-kvalitet, del av tjänst	+100	+100	+100

Mål – Trygghet i livets alla skeenden

	2013	2014	2015
Indikatorer			
Att medborgarnas upplevda trygghet ökar	-	45%	43%
Att andelen äldre och funktionsnedsatta som anger att de känner sig mycket trygga i sitt boende ska öka	49%	44%	44%
Varav boende hemma med stöd av hemtjänst	52%	46%	49%
Varav särskilt boende	46%	42%	39%
Att medborgarnas upplevda trygghet ökar	-	45%	43%

Måluppfyllelse Målet är inte uppfyllt !

Resultatkommentar 2015 för kommunen

Målet följs upp genom SCB:s medborgarundersökning samt Socialstyrelsens brukarenkät för äldre och funktionsnedsatta.

Medborgarnas upplevda trygghet har minskat jämfört med tidigare undersökning. Detsamma gäller också särskilt boende. Tryggheten bland de som har hemtjänst ökar medan resultatet för äldre och funktionsnedsatta är oförändrat.

Förvaltningens resultatbedömning 2015

Målet är inte uppfyllt

Som föregående år

Förvaltningens bidrag till måluppfyllelsen 2016

Saker som vi satsar extra på i år:

- medverka i nationellt projekt om märkningskontroll av kosmetiska produkter för barn
- medverka i nationellt projekt om *listeria* i livsmedel

Bra saker som vi fortsätter med:

- komma vidare i arbetet med förorenade områden där det inte längre finns en ansvarig verksamhetsutövare

Analys- Hur kommer vi framåt? – Budgetkonsekvenser

Inom målet har miljökontoret följande utpekade aktiviteter/områden att arbeta med som bidrag till det kommungemensamma målet.

Alla som bor och verkar i kommunen ska känna sig trygga med sin omgivande miljö. Vi arbetar för detta genom att utöva tillsyn och kontroll vid verksamheter som kan innebära negativ påverkan på människors hälsa eller på miljön. Genom undersökningar av t.ex. luft- och vattenkvaliteten har vi samlad kunskap om miljön i Köping. Detta ger oss möjlighet att upptäcka och åtgärda eventuella risker för hälsa eller miljö.

Miljö- och byggnadsnämnden/miljökontoret behöver inom ramen för sin del i arbetet med en trygg kommun både klara den direkta tillsynen av olika verksamheter i kommunen och även göra undersökningar och ta tag i olika miljöfrågor som kan aktualiseras i kommunen. Dessutom aktualiseras miljöfrågor av andra som påkallar insatser från kommunens miljökontor. Inriktningen är i huvudsak att finansiera myndighetsarbetet med avgifter. Där tillsynen är riktad mot befintliga verksamheter är också kostnadstäckningen relativt god. Men inom andra områden går det inte att ta ut avgifter utan arbetet måste ske inom ramen för skattefinansierad verksamhet. Mer tid behöver finnas för detta arbete framöver.

Förorenade områden förekommer vid pågående verksamheter, men finns också som resultat av verksamheter som tidigare bedrivits men som nu är nedlagda. I kommunen finns många platser utpekade där mer eller mindre väl dokumenterad kunskap finns om tidigare verksamheter där det finns risk för att mark ska vara förorenad. Det finns ett omfattande behov av att utreda dessa områden och vid behov vidta åtgärder för att minska risker för hälsa och miljö. Det är angeläget att detta arbete kan genomföras. Arbetet med förorenade områden är komplicerat och torde endast till mindre del kunna finansieras med avgifter. Arbetet sker ofta stegvis och behöver löpa under flera år.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Måluppfyllelse: Utökad bemanning-olika miljöfrågor, del av tjänst	+300	+300	+300

Mål – Miljöarbete med omsorg om gemensamma resurser, natur och klimat

	2013	2014	2015
Indikatorer			
Att energiförbrukningen per m2 i kommunens lokaler minskar	233	226	220
Att kommunens placering i tidningen Miljöaktuellt's mätning stiger	203	209	50
Att cykelåkandet ökar i kommunen	-	-	173 499

Måluppfyllelse Målet är uppfyllt !

Resultatkommentar 2015 för kommunen

Av målets tre indikatorer visar två en positiv utveckling. Energiförbrukningen i kommunens lokaler fortsätter att minska och kommunens placering i Miljöaktuellt's kommunrankning har stigit från plats 209 till plats 50. Målets tredje indikator som visar om kommunens invånare är mer benägna att cykla kan ännu inte utvärderas.

Den sammantagna bedömningen är att målet är uppnått utifrån målets tre indikatorer, det miljöarbete som beskrivs under rubriken händelser, samt övriga aktiviteter som genomförs inom ramen för miljöledningssystemet.

Förvaltningens resultatbedömning 2015

Målet är inte uppfyllt

Som föregående år

Förvaltningens bidrag till måluppfyllelsen 2016*Saker som vi satsar extra på i år:*

- fatta beslut om miljöplanen i kommunfullmäktige

Bra saker som vi fortsätter med:

- arbeta enligt åtgärder i klimatplanen

Analys- Hur kommer vi framåt? – Budgetkonsekvenser

Inom målet har miljökontoret följande utpekade aktiviteter/områden att arbeta med som bidrag till det kommungemensamma målet.

Vi arbetar för att skydda viktiga miljö- och naturvärden och för att våra skogar och rekreationsområden ska vårdas och stärkas. Andra områden att arbeta med är minskad klimatpåverkan samt säkerställa att boendemiljöer är sunda ur ett hälso- och miljöperspektiv.

För att utveckla kommunens miljöarbete och behålla en hög ranking som "miljökommun" behövs tid för utveckling, samordning, information/dialog, genomförande av aktiviteter och uppföljning av kommunens samlade miljöarbete inklusive att värna den miljöcertifiering som uppnåtts och som utgör en viktig del i kommunens samlade kvalitetsarbete. Det är viktigt att nyttja det som byggts upp i och med certifieringen och tillse att miljöfrågorna hanteras ansvarsfullt och med ett långsiktigt perspektiv så att kommunen uppfattas som en kommun med ett långsiktigt engagemang och ansvarstagande för både lokala och globala miljöfrågor. En sådan ambition kräver ett målinriktat arbete bland både tjänstemän och politiker under flera år. Miljöstrategens arbete har också stor betydelse för utvecklingen av miljöarbetet utanför den kommunala verksamheten, hos kommuninvånare, verksamhetsutövare, föreningar m.fl.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Måluppfyllelse: utökad bemanning-kommunens samlade miljöarbete, del av tjänst	+200	+200	+200

Mål – Arbete och näringsliv	2013	2014	2015
Indikatorer			
Att kommunen har en placering bland de 25 % bästa i mätningen av nöjd kundindex för företagservice via SKL	Plats 76 betyg 68	-	Plats 98 betyg 68
Att det alltid finns minst 50 000 m2 detaljplanerad mark att erbjuda för olika verksamheter	120000	120000	60000
Att antal UF- företag ökar	40	39	20
Måluppfyllelse Målet är inte uppfyllt			

Resultatkommentar 2015 för kommunen

En placering bland de 25 procent bästa kommunerna innebar 2015 en placering bland de 48 bästa av 193 deltagande kommuner. Vi har fortfarande samma betyg i mätningen, men har halkat ner till plats 98 vilket betyder att ett antal kommuner förbättrat sig i relation till oss.

Detaljplanerad mark för verksamheter har minskat oroväckande och det beror till största delen på att stadsarkitektkontoret gjort bedömningen att en stor andel av den tidigare redovisade volymen inte är användbar.

Inom området Ungt Företagande (UF) går inte utvecklingen i önskvärd riktning och där måste vi satsa på förbättring av insatser från nu och framåt.

Förvaltningens resultatbedömning 2015

Målet är uppfyllt

Bättre än föregående år

Förvaltningens bidrag till måluppfyllelsen 2016

Saker som vi satsar extra på i år:

- kvalitetssäkra inspektionsrapporterna

Bra saker som vi fortsätter med:

- bjuda in till dialogträffar med verksamhetsutövare

Analys- Hur kommer vi framåt? – Budgetkonsekvenser

Inom målet har miljökontoret följande utpekade aktiviteter/områden att arbeta med som bidrag till det kommungemensamma målet.

Vi ska ha en god dialog med och ge bra information till de vi bedriver tillsyn eller kontroll över så att dessa verksamheter kan ta ansvar för sin verksamhets hälso-och miljöpåverkan.

Även om miljökontoret i årsredovisningen för 2015 bedömt att målet var uppnått så finns det en indikator för det kommungemensamma målet som inte nåddes. Miljökontorets påverkan på det kommungemensamma målet är stor på grund att miljökontoret har förhållandevis många kontakter med verksamhetsutövare i kommunen. Miljökontoret hade en positiv utveckling i den mätning som gjordes under 2015. Även om en del åtgärder vidtagits/vidtas och utvecklingen var positiv vid senaste mätningen så är detta en viktig del att fortsatt jobba med och utveckla.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Måluppfyllelse: Utökad bemanning-kvalitet, del av tjänst	Se ovan under mål - kvalitet	Se ovan under mål - kvalitet	Se ovan under mål - kvalitet

Förändringar/nya förutsättningar som bedöms påverka årsbudget 2017 (2018-2019)

-

Verksamhetsfakta

Som ett visst mått på verksamheten redovisas antalet planerade inspektioner/kontroller avseende miljöfarlig verksamhet och livsmedel.

Verksamhet/verksamhetsmått	Budget 2016	Budget 2017
Miljöbalken, planerade inspektioner vid anmälnings- och tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet	66	66
Livsmedelslagstiftningen, planerade kontroller	167	172

Taxor och avgifter budget 2017

Taxorna ses över varje år i samband med budgetarbetet. I samband med detta uppdateras taxorna avseende förändringar i lagstiftning m m. Tintaxan ligger som grund också för de fasta årsavgifterna.

Miljö- och byggnadsnämnden följer löpande utvecklingen kring taxor och vid taxekonstruktion är inriktningen att ta stöd i det arbete som görs av Sveriges Kommuner och Landsting.

Taxa/Avgift	Avgift 2016	Avgift 2017	Förändring i %
Miljöbalken	920 kr/timme	940 kr/timme	2,2
Livsmedelslagstiftningen	920 kr/timme	940 kr/timme	2,2
Strålskyddslagen	920 kr/timme	940 kr/timme	2,2
Skydd mot internationella hot mot människors hälsa	920 kr/timme	940 kr/timme	2,2
Animaliska biprodukter	920 kr/timme	940 kr/timme	2,2
Miljöbalken, avlopp (olika typer)	3680 (Exempel markbädd/minireningsverk för ett hushåll)	5640 (Från 4 timmar till 6 timmars handläggningstid)	53
Total budgetpåverkan			

Driftbudgeten per verksamhetsområde (tkr)

Verksamhet	Utfall 2015	Budget 2016	Förslag 2017	Förändring jfr med budget 2016		
				2017	2018	2019
Miljö- och byggnadsnämnden	678	580	580	0	0	0

Miljökontoret	5176	6131	6731	600	600	600
Summa	5854	6711	7311	600	600	600

Sammanfattning av föreslagna ramförändringar 2017 – 2019

Verksamhet	Kommentar	2017	2018	2019
Miljökontoret	Måluppfyllelse: Utökad bemanning, kvalitet-miljö	600	600	600

Förslag till investeringar 2017 - 2019

2017 i tkr

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
1	Inventarier	100	Utbyte/förnyelse	
2	Ersättning av verksamhetssystem	135	Miljökontorets verksamhetssystem för ärendehantering, registerföring och annat verksamhetsstöd behöver ersättas/konverteras. Föreslås göras under två år.	
3	Naturresevat Norska hagar	500	lordningställande	
4	Malmöområdet	300	lordningställande	+100 i årliga driftkostnader
Summa		1035		+100

2018 i tkr

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
1	Inventarier	100	Utbyte/förnyelse	
2	Ersättning av verksamhetssystem	260	Miljökontorets verksamhetssystem för ärendehantering, registerföring och annat verksamhetsstöd behöver ersättas/konverteras. Föreslås göras under två år.	
3	Naturresevat Norska hagar	500	lordningställande	
4	Malmöområdet	300	lordningställande	
Summa		1160		

2019 i tkr

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
1	Inventarier	100	Utbyte/förnyelse	
2	Malmöområdet	300	lordningställande	
Summa		400		

Budgetförslag inför 2017 (2018-2019)

Kultur och fritidsnämnden

© Köpings kommun

Budgetförslaget är skrivet av:

Förvaltningschef Christina Axelsson, förvaltningsekonom Pär Magnusson 2016-04-18

Antagen av:

Kultur- och fritidsnämnden

Innehåll

Förvaltningens/nämndens ansvarsområden	4
Kommungemensamma målen – Analys Inför 2017	4
Förändringar/nya förutsättningar som bedöms påverka årsbudget 2017 (2018-2019)	9
Taxor och avgifter budget 2017	10
Driftbudgeten per verksamhetsområde (tkr)	10
Förslag till investeringar 2017 - 2019	11

Förvaltningens/nämndens ansvarsområden

Kultur- och fritidsnämnden har till uppgift att främja och ansvara för kultur, fritids- och turistverksamheten i kommunen. Nämnden ska med uppmärksamhet följa utvecklingen i de frågor som gäller kultur-, fritids- och turistområdet och stimulera det arbete som bedrivs.

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för

- stadsbibliotek och konsumentrådgivning
- museum
- bad, hallar och föreningsstöd
- anläggningar
- barn- och ungdomsverksamhet
- kulturarrangemang
- turism

Barn- och ungdomsfrågor är prioriterade

Kommungemensamma målen – Analys Inför 2017

Mål – En kommun med inflytande och bra information	2013	2014	2015
Indikatorer			
Att andelen medborgare som är nöjda med insyn och inflytande i kommunens beslut och verksamheter ökar	-	43	42
Att invånarnas deltagande i kommunvalet ökar		80,9	-
Måluppfyllelse Målet är inte uppfyllt !			
Resultatkommentar 2015 för kommunen			
<i>Målet följs upp genom SCB:s medborgarundersökning samt deltagandet i kommunvalet. Andelen kommuninvånare som är nöjda med insyn och inflytande i beslut och verksamheter har sjunkit något vilket gör att målet inte är uppnått.</i>			
Nämndens resultatbedömning 2015			
Målet är delvis uppfyllt		Som föregående år →	

Nämndens bidrag till måluppfyllelsen 2016

Saker som vi vill satsa extra på i år

- kommunicera på flera språk och därigenom minska utanförskapet i samhället
- utveckla arbetet med barnchecklistan och utbilda oss i hur vi använder barnkonventionen som verktyg i kommunal verksamhet
- öka tillgängligheten till Köpings museums digitaliserade samlingar

Bra saker som vi fortsätter med

- på webben och andra media ge tillförlitlig information och möjlighet till medinflytande
- ungdomsfullmäktiges åsikter tas tillvara och i alla frågor använda barnchecklistan

Analys- Hur kommer vi framåt? – Budgetkonsekvenser

För att klara målet om att öka tillgängligheten till Köpings museums digitaliserade samlingar äskas medel till driftskostnader för databasen Primus och Kulturarvsportalen. Kulturarvsportalen, ett nätverk och portal till länets kulturarv, är en del i den utveckling som beslutats i den regionala kulturplanen i länet.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Avgifter Primus/kulturarvsportalen	100	100	100

Mål – Aktiv fritid och bred kultur till alla

2013 2014 2015

Indikatorer

Att medborgarnas nöjdhet med kultur och fritidsmöjligheterna ökar - 57 58

Måluppfyllelse Målet är uppfyllt !

Resultatkommentar 2015 för kommunen

Utvärderingen av målet utgår från SCB:s medborgarundersökning.

Då medborgarnas nöjdhet med kultur och fritidsmöjligheter har ökat mellan åren är målet uppnått.

Nämndens resultatbedömning 2015

Målet är uppfyllt ! Som föregående år →

Nämndens bidrag till måluppfyllelsen 2016

Saker som vi vill satsa extra på i år

- öka antalet flickor i barn- och ungdomsenhetens verksamheter
- genom riktade insatser bidra till ökad folkhälsa via ett varierat kulturutbud
- öka samarbetet kring barnkonventionsveckan
- marknadsföra Kulturarvsportalen samt Köpings museum via Digitalt museum och Tripadvisor
- särskilda aktiviteter för att öka integrationen, t ex språkkaféer och läxhjälp
- iordningsställa en spontanaktivitetsyta på sportfältet
- skapa goda förutsättningar för idrott hela livet
- förbättra möjligheter till allmänhetens åkning i ishallen samt utökade badmöjligheter i Karlbergsbadet

Bra saker som vi fortsätter med

- tillsammans med Barn & Utbildning erbjuda alla barn från förskolan till årskurs 9 minst en kulturupplevelse per termin
- biblioteket ska ha ett bokbestånd som speglar kommuninvånarnas behov av utbildning, nöjesläsning och integration
- delta i arrangemang och i utvecklingen av nationella och internationella idrotts- och kulturevenemang i Köping
- samla in, vårda och bevara dokument, föremål och bilder som speglar Köpingsbornas historia, såväl i nutid som dåtid

- erbjuda generösa öppettider anpassade efter kommuninvånarnas behov
- tillsammans med andra aktörer arrangera Kulturnatten
- erbjuda intressant programverksamhet som speglar den aktuella samhällsdebatten och som engagerar och berör nya och gamla invånare i Köping
- erbjuda syntolkade utbud av film, teater och konst
- projektet "Ett kulturliv för alla – teater" för och med ungdomar
- workshops med musikskolans ungdomar i samband med konserter

Analys- Hur kommer vi framåt? – Budgetkonsekvenser

För att klara målet om utökade öppettider i Karlbergsbadet och fritidsgården Kuggen samt på turistbyrån behövs en ökning av personalstyrkan. Utökade öppettider på turistbyrån har länge varit ett önskemål från allmänheten och gällande badet och fritidsgården har en kraftig ökning av antalet besökare skett. Karlbergsbadet planerar att hålla öppet under den tid som nya badet byggs och ökade öppettider lockar nya kundgrupper, t ex barnfamiljer.

Kulturnatten är tänkt som ett årligen återkommande arrangemang. 2015 års kulturnatt var mycket lyckad och väntas öka i omfattning med ett ökat antal arrangemang. Inför kommande års kulturnatt räknar vi med högre omkostnader.

Byggnaderna på Gammelgården behöver underhållas för att inte förfalla. Vi vet att flera större åtgärder bör göras redan nu. Kultur & Fritid saknar helt medel för underhåll av byggnader och inventarier i Gammelgården.

Museet har vid alla utställningar behov av vaktmästare/tekniker som är behjälplig i olika moment. Idag köps extern hjälp in, i möjligaste mån, och ordinarie personal kompletterar därutöver. På grund av begränsningen avstår vi ibland från tänkta utställningar. En ökad ram önskas till museet.

Vid flera tillfällen har en utökning av mediabudgeten äskats. Alla kostnader ökar och därmed urholkas mediaanslaget. Dessutom ser vi att allmänheten i högre grad lånar e-böcker som då medför en kostnad per nedladdning för biblioteket. För våra nyanlända behöver vi anpassa mediabeståndet efter de olika språkgrupperna.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
För att klara av att anpassa öppettiderna	100	100	100
Personaltökning Karlbergsbadet/utökade öppettider, 1 tjänst som badpersonal – 100 %	400	400	400
En fritidsledare till i verksamheten- Ökat tryck i verksamheten, samt önskan om mer öppettider	400	400	400
Marknadsföring Kulturnatten	100	100	100
Fastighetsunderhåll samt samlingsvård Gammelgården	100	100	100
Ökad ram för inköp av utställningar/hantverkare	100	100	100
Inköp av Media	300	300	300

Mål – Miljöarbete med omsorg om gemensamma resurser, natur och klimat			
---	--	--	--

	2013	2014	2015
Indikatorer			
Att energiförbrukningen per m2 i kommunens lokaler minskar	233	226	220
Att kommunens placering i tidningen Miljöaktuells mätning stiger	203	209	50
Att cykelåkandet ökar i kommunen	-	-	173 499
Måluppfyllelse Målet är uppfyllt !			

Resultatkommentar 2015 för kommunen

Av målets tre indikatorer visar två en positiv utveckling. Energiförbrukningen i kommunens lokaler fortsätter att minska och kommunens placering i Miljöaktuells kommunrankning har stigit från plats 209 till plats 50. Målets tredje indikator som visar om kommunens invånare är mer benägna att cykla kan ännu inte utvärderas.

Den sammantagna bedömningen är att målet är uppnått utifrån målets tre indikatorer, det miljöarbete som beskrivs under rubriken händelser, samt övriga aktiviteter som genomförs inom ramen för miljöledningssystemet.

Nämndens resultatbedömning 2015

Målet är delvis uppfyllt

Som föregående år

Nämndens bidrag till måluppfyllelsen 2016

Saker som vi vill satsa extra på i år

- främja friluftsför- och naturturism
- använda organisk gödning till fotbollplanerna
- hygienvecka på badet
- lokalvård på rätt ställe vid rätt tidpunkt

Bra saker som vi fortsätter med

- energieffektivisera våra anläggningar
- erbjuda källsortering vid större arrangemang t ex Beachrock och Kennelklubbens internationella hundutställning
- minst två föreläsningar eller utställningar/år ska behandla miljö och naturresurser
- utveckla utflykts- och cykelaktiviteterna

Analys- Hur kommer vi framåt? – Budgetkonsekvenser

För att uppfylla målet behöver vi utöka budgeten för marknadsföring och utveckling av friluftsför- och naturturismen. Vi behöver utöka vår cykelpark och marknadsföra våra cykelleder både inom och utom Köpings stadskärna. Vi är medlemmar i organisationen Sweden by bike som ger oss tillgång till bland annat ett stort nätverk men som också medför ökade kostnader.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Marknadsföring och utveckling av friluftsför- och naturturism	100	100	100

Mål – Alla barn ska ha goda uppväxtvillkor

	2013	2014	2015
Indikatorer			
Att barn i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd ska minska	4,5 %	4,8 %	
Andelen invånare 17-24 år som studerar eller arbetar ska öka	-	-	
Att andel ungdomar som är medlemmar i någon idrottsförening, klubb eller annan förening ska öka			
Andelen Flickor	-	80 %	
Andelen Pojkar	-	81 %	

Måluppfyllelse Målet kan inte bedömas

Resultatkommentar 2015 för kommunen

Måluppfyllelsen kan inte bedömas utifrån indikatorerna då mätvärden saknas för året. Sju förvaltningar har redovisat resultat avseende sitt bidrag till målet, varav tre - miljökontoret, stadsarkitektkontoret samt vård och omsorgförvaltningen bedömer målet uppfyllt. Miljökontoret har förbättrat sin miljötillsyn inom förskola och skola samt blivit bättre på att följa upp brister i verksamheterna. Stadsarkitektkontoret använder ungdomsfullmäktige som remissinstans när de bereder t.ex. planärenden samt bjuder in barn och ungdomar till dialogmöten. Vård och omsorgsförvaltningen bedömer målet som uppfyllt bl.a. med hänvisning till att alla underåriga som sökt "korttidsvistelse utanför det egna hemmet" samt "boende i familjehem eller bostad med särskild" och bedömts ha behov av detta också fått det beviljat. Övriga fyra förvaltningar, kultur och fritid, barn och utbildning, social och arbetsmarknad samt kommundelsnämnden anger att målet är delvis uppfyllt.

Nämndens resultatbedömning 2015

Målet är delvis uppfyllt

Som föregående år

Nämndens bidrag till måluppfyllelsen 2016

Saker som vi vill satsa extra på i år

- i rekreativa och motionsinriktade bad öka simundervisningen och hälsofrämjande aktiviteter
- tillsammans med Västmanlands Idrottsförbund, SISU och Rädda Barnen inom ramen för Köpings Idrottsliv ta fram en handlingsplan för idrottsföreningar som syftar till att förebygga, upptäcka och hantera diskrimineringar och kränkningar
- öka arbetet med FN:s barnkonvention
- utreda förutsättningar för en avgiftsfri simskola i syfte att öka simkunnigheten i alla åldrar
- i samverkan med andra aktörer bidra till hög ledarkompetens
- inleda arbetet med att kvalitetssäkra föreningslivet
- stärka idrottens roll som bärande kraft i integrationsarbetet
- genom riktade insatser minska hälsoklyftor
- arbeta efter upprättad handlingsplan utifrån analysdagen och framtidsverkstaden
- erbjuda aktiviteter för icke föreningsanslutna ungdomar
- inleda dialog med andra förvaltningar och aktörer i syfte att på sikt skapa ett sportotek

Bra saker som vi fortsätter med

- erbjuda alla barn/unga kostnadsfria boklån, bokcirklar och skapande verksamhet
- stötta föreningslivet i form av föreningsbidrag, lokalt anordnade utbildningar, nätverksträffar och föreläsningar
- prova på-föreningsdag tillsammans med Kompetenscenter
- prova på-dag tillsammans med mellanstadieklubber inom ramen för Köpings Idrottsliv

- tillsammans med Social & Arbetsmarknad och Barn & Utbildning arbeta med aktiviteter för sommarlediga ungdomar
- inom alla enheter erbjuda en trygg och säker plats där barn/unga ses och där deras åsikter tas tillvara

Analys- Hur kommer vi framåt? – Budgetkonsekvenser

För att nå målet vill vi erbjuda aktiviteter som bidrar till ökad folkhälsa, inspirationsdagar, prova-på och andra fysiska aktiviteter. För att minska hälsoklyftor vill vi erbjuda hälsofrämjande aktiviteter och till detta äskas en utökning av verksamhetsbudgeten.

Under flera år tidigare har museet haft medel att anställa två säsongspersonal som under sommaren levandegjort friluftsmuseet. De kallades då ”Herr och Fru Andersson”. För att nå målet, för att främja integration och erbjuda aktiviteter för icke föreningsansluten ungdom samt för sommarlediga ungdomar vill vi återinföra ”Herr och Fru Andersson”. För att kunna genomföra detta behövs en utökning av budgeten.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Verksamhetsanslag	100	100	100
Personal (Herr och Fru Andersson) till Gammelgårdens friluftsmuseum	100	100	100

Förändringar/nya förutsättningar som bedöms påverka årsbudget 2017 (2018-2019)

Under 2017 har vi en pensionsavgång på sportfältet. Tjänsten är idag 50 % och inför en nyrekrytering görs tjänsten om till 100 %.

Redan till årets budget äskades en utökning för personal till Gammelgårdens café. Äskandet avlog och vi tvingades dra ner på öppettiderna. Fritidsgårdens personal har tidigare stöttat upp i caféet men sedan besöksantalet på fritidsgården ökat kraftigt och öppettiderna utökats under sommaren behövs personalen i den egna verksamheten. För att i fortsättningen hålla verksamheten vid Gammelgårdens café igång krävs en utökning i budgeten.

Kostnaderna för de traditionella arrangemangen som nationaldagsfirandet, firandet av nya svenskar samt midsommarfirandet ökar. För att klara uppdraget äskas en utökning av budget.

Sedan något år tillbaka har ett samarbete skett inom länet gällande teater. Även detta är en frukt av den regionala kulturplanen i länet. Initialt stöttades kommunerna av bidrag från landstinget och staten men sedan detta dragits ned och bort äskas för en utökning av budget för att kunna bibehålla aktiviten som är riktad till ungdom på ungas arenor.

Konstgräset ska enligt plan bytas ut senast 2018. I dagsläget är det svårt att bedöma om och hur detta påverkar driften ekonomiskt. Detsamma gäller byggnationen av nytt badhus och ny sporthall som enligt planerna kommer att stå klara 2018/2019, en ny anläggning med utökade öppettider innebär att en förstärkning på bl a personalsidan måste ske.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Vaktmästartjänst sportfältet utökning till heltid	200	200	200
Personal Café gammelgården	100	100	100
Traditionella arrangemang	100	100	100
Ett kulturliv för alla teater	100	100	100
Personal mm nytt badhus/hall		*	*
Utbyte av konstgräsplanen	*	*	*

Taxor och avgifter budget 2017

Beslutas av Kultur- och fritidsnämnden i november

Driftbudgeten per verksamhetsområde (tkr)

Verksamhet	Utfall 2015	Budget 2016	Förslag 2017	Förändring jfr med budget 2016		
				2017	2018	2019
Kultur- och fritidsnämnd	296	320	320			
Kultur- och fritidsadministration	3 165	3 436	3 436			
Turistverksamhet	2 230	2 200	2 400	200	200	200
Allmän fritidsverksamhet	10 500	10 806	10 906	100	100	100
Stöd till studieorganisationer	1 443	1 450	1 450			
Idrotts- och fritidsanläggningar	11 250	10 926	11 526	600	600	600
Allmän kulturverksamhet	4 302	4 430	5 130	700	700	700
Biblioteksverksamhet	8 167	8 073	8 373	300	300	300
Konsumentvägledning	439	507	507			
Fritidsgårdar	4 806	4 595	5 095	500	500	500
Summa	46 598	46 743	49 143	2 400	2 400	2 400

Sammanfattning av föreslagna ramförändringar 2017 – 2019

Verksamhet	Kommentar	2017	2018	2019
Turistverksamhet	Anpassa öppettiderna, marknadsföring och utveckling av friluft- och naturturism	200	200	200
Allmän fritidsverksamhet	Verksamhetsanslag hälsofrämjande aktiviteter	100	100	100
Idrotts- och fritidsanläggningar	Personalutökning Karlbergsbadet, vaktmästartjänst sportfältet utökning till heltid	600	600	600
Allmän kulturverksamhet	Avgifter Primus/kulturarvsportalen, fastighetsunderhåll samt samlingsvärd Gammelgården, marknadsföring Kulturmatten, ökad ram för inköp av utställningar/hantverkare, personal (Herr och Fru Andersson) Gammelgårdens friluftsmuseum, traditionella arrangemang, ett kulturliv för alla teater	700	700	700
Biblioteksverksamhet	Inköp av Media	300	300	300
Fritidsgårdar	En fritidsledartjänst - ökat tryck i verksamheten, samt önskan om mer öppettider, sommarpersonal Café gammelgården	500	500	500

Förslag till investeringar 2017 - 2019

2017 i tkr

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
1	Grundinvestering	500		
2	Scen Gammalgården	300	Budget på 500 tkr finns avsatt idag hos stadskansliet	
3	Förråd fritidsgården Kuggen	200	Förråd där vi kan förvara våra cyklar, kärra mm	
4	Ombyggnation	300	In och utvändig renovering av längan/ishallen	
5	Asfaltering sportfältet	300	Stora ojämnheter och hårt slitage	
6	Brandmuseet	200	Gamla utställningen sliten, belysning o ljudsättning trasig (delvis brandfara), saknar anpassningar till dagens samhälle samt funktionsnedsättningar.	
7	Renovering båthus	200	Avsatta medel idag räcker inte för att slutföra arbetet	
8	Passersystem Smedjan	100	Passersystem bör installeras, underlättar vid uthyrning	
9	Ljudteknik	100	Vi saknar möjligheter till att arbeta med ljud i utställningar, begränsar även programverksamheten samt pedagogik	
10	Ombyggnation personalrum	300	Nytt kontor förutsätter flytt av personalrum	
11	Cykelförråd turistbyrån	150	Till uthyrningscyklarna	
Summa		2 650		

2018 i tkr

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
1	Grundinvestering	500		
2	Ny hockeysarg ishallen	800	Nuvarande sarg har tjänat ut	
3	RFID	500	Märkning av bibliotekets böcker	
4	Cyklar	50	För uthyrning turistbyrån	
5	Bokhyllor vuxenavdelningen	200	Biblioteket	
6	Lånedisk	200	Biblioteket	
7	Belysning utställningshallen	100	Allmänkultur	
8	Asfaltering	300	Sportfältet	
9	Ombyggnation	300	In och utvändig renovering av längan/ishallen	
10	Idrottsmaterial hallar/gymnastiksal	150	Hårt slitage, behöver kompletteras löpande	
11	Inventarier Kuggen	200	Möbler inne/ute, ljus, ljud	
Summa		3 300		

2019 i tkr

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
1	Grundinvestering	500		
2	Inventarier nytt bad/hall	600	Nyinvesteringar	
3	Utöka skytning av leder	100	För att möta upp ökningen av natur- och friluftsturism	
4	Asfaltering	300	Sportfältet	
5	Ombyggnation	300	Sportfältet	
6	Idrottsmaterial hallar/gymnastiksal	100	Hårt slitage, behöver kompletteras löpande	
7	Skejthallen	100	Byte av skivor mm/slitage	
8	Digitalisering av historiska tidningslägg	1 300	BBL och Köpingsposten kan digitaliseras av Kungliga Biblioteket, enligt offert. En bra service åt allmänheten	
Summa		3 300		

Budgetförslag inför 2017 (2018-2019)

Barn- och utbildningsnämnden

Innehåll

Förvaltningens/nämndens ansvarsområden	3
Kommungemensamma målen – Analys Inför 2017	4
Förändringar/nya förutsättningar som bedöms påverka årsbudget 2017 (2018-2019)	5
Verksamhetsfakta	8
Taxor och avgifter budget 2017	9
Driftbudgeten per verksamhetsområde (tkr)	10
Förslag till investeringar 2017 - 2019	11

© Köpings kommun

Dnr 2016/404.041

Rapporten skriven av:

Kristiina Pousar 2016-04-07, Lars Holmgren 2016-04-07

Antagen av: Barn- och utbildningsnämnden 2016-04-20

Nämndens ansvarsområden

Barn- och utbildningsnämnden ska utföra kommunens uppgifter inom skolans område (med undantag för Kolsva kommunalnämnds ansvarsområden).

Nämnden ansvarar för följande kärnverksamheter:

- Förskola
- Förskoleklass
- Fritidshem
- Grundskola
- Grundsärskola
- Gymnasiesärskola
- Gymnasieskola

samt följande stödjande verksamheter:

- Måltidsservice
- Kulturskola
- Elevhälsa
- Skolskjuts
- Fritidsklubb- korttidstillsyn enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Kommungemensamma målen – Analys Inför 2017

Mål – En kommun med hög kvalitet	2013	2014	2015
Indikatorer			
Att andelen medborgare som är nöjda med kommunens verksamhet och åtagande ökar	-	58	55
Att andelen medborgare som är nöjda med bemötande och tillgänglighet ska öka	-	58	58
Måluppfyllelse Målet är inte uppfyllt !			

Resultatkommentar 2015 för kommunen

Målet följs upp genom SCB:s medborgarenkät som görs varje år. Då indikatorerna inte påvisar någon förbättring så är målet inte uppfyllt.

Nämndens resultatbedömning 2015

Målet är delvis uppfyllt

Lika som föregående år →

Nämndens bidrag till måluppfyllelsen 2016

Saker som vi vill satsa extra på i år:

- Arbeta med projektet Kvalitet på fritidshemmen

Bra saker som vi fortsätter med:

- arbeta systematiskt med kvalitetsfrågor
- analysera undersökningar och rapporter och vidta åtgärder för att höja kvaliteten

Analys- Hur kommer vi framåt? – Budgetkonsekvenser

Det troliga är att föräldrar till barn inom förskolan anser att kommunen bör hålla sig till beslutade riktlinjer gällande storlek på grupperna inom förskolan. Riktlinjen rekommenderar 6 till 12 barn i grupperna i åldern 1- 3 år. För att kunna nå rekommendationerna behöver fem nya småbarnsavdelningar skapas och 15 personer anställas. Bara utökningen av personal kostar 6 540 tkr. Om man slår ut det på tre år behöver budgeten ökas med 2 180 tkr per år i tre år.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Minska gruppernas storlek till max 12 barn(1-3 år)	2 180	4 360	6 540

Mål – Vi ska ge barn och ungdomar kunskaper för livet

	2013	2014	2015
Indikatorer			
Andelen elever som uppnår minst godkända betyg i samtliga ämnen ökar	66,3%	73,0%	66,2%
Andelen elever som är behöriga till gymnasiet ökar	83,5%	87,0%	82,4%
Att grundskolans genomsnittliga meritvärde ökar	195,7	205,3	198,0
Andelen gymnasieelever som når minst godkänt i alla kurser ökar		94,4%	92,6%
Måluppfyllelse Målet är inte uppfyllt !			

Resultatkommentar 2015 för kommunen

Läsåret 2014-2015 resultat visar genomgående på negativa siffror för målets fyra indikatorer. Grundskolans elever i årskurs 9 hade ett sämre resultat jämfört med elever i årskurs 9 läsåret innan. Gymnasiets avgångselevers resultat jämfört med läsåret innan visar också på negativa siffror. Resultatet i sig är mycket högt med endast 1,8 procents försämring.

Nämndens resultatbedömning 2015

Målet är delvis uppfyllt

Sämre än föregående år

Nämndens bidrag till måluppfyllelsen 2016

Saker som vi vill satsa extra på i år:

- Start 4:e året på Teknikprogrammet

Bra saker som vi fortsätter med:

- utveckla varje barns intresse, förmåga och förståelse för språk, matematik, naturvetenskap och teknik
- ge alla elever i grundskolan kunskaper för att kunna gå ett nationellt gymnasieprogram
- ge elever i gymnasieprogrammen kunskaper och färdigheter för fortsatt utbildning på högskola, universitet eller för arbetslivet
- arbeta för att alla elever i gymnasiesärskolan förbereds för ett självständigt vuxenliv med arbete, boende och fritid.

Analys- Hur kommer vi framåt? – Budgetkonsekvenser

För att hjälpa nyanlända barn och elever med särskilda behov behöver grundskolan stärkas med en specialpedagog eller lärare med extra kompetens. Genom att hjälpa eleverna på bästa sätt bidrar detta till bättre måluppfyllelse och bättre självkänsla.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Specialpedagog för barn med särskilda behov	600	600	600

Skolverket efterfrågar en kontaktperson i varje kommun som samordnar skolfrågor kring invandrare och nyanlända. Vi ser en samordnare som arbetar med barn i alla åldrar. Samordnaren ska organisera mottagning, modersmålundervisning, studiehandledning och utredningsstöd för elever i behov av särskilt stöd. Fördelningen av samordnaren mellan verksamheterna är tänkt att vara förskolan 20%, gymnasiet 30 % samt grundskolan 50%.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Samordnare för nyanlända för att organisera mottagning, modersmålundervisning, studiehandledning och utredningsstöd för elever i behov av särskilt stöd	500	500	500

Förändringar/nya förutsättningar som bedöms påverka årsbudget 2017 (2018-2019)

Måltidsservice

Antalet elevluncher ökar främst på gymnasieskolan men även på grundskolan till följd av fler elever. I och med att elevökningen är bland de äldre eleverna så ökar livsmedelskostnaden mer än genomsnittet för en elevportion. För att kompensera måltidsservice för ökade livsmedelskostnader behöver måltidsservice en utökad livsmedelsbudget.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Ökat antal elevluncher främst på grundskolans högstadium och gymnasieskolan	800	800	800

Förskolan

Antalet barn inom förskolan ökar. För att bedriva verksamheten på samma nivå behöver förskolan kompenseras. Den utökade budgetramen går främst till ökade personalkostnader.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Ökat antal barn	2 000	2 000	2 000

Grundskolan

Antalet elever inom grundskolan ökar. Vid minskat antal elever har grundskolan budgetram minskat med halva lärarkostnaden per elev. Utökningen av budgetramen bygger på samma princip.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Ökat antal elever	400	400	400

Grundsärskolan

Antalet elever inom grundsärskolan minskar varvid budget kan minskas. Färre elever i verksamheten leder till lägre kostnader.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Minskat antal elever	-300	-300	-300

Gymnasiesärskolan

Antalet elever inom gymnasiesärskolan minskar varvid budget kan minskas. Gymnasiesärskolan har idag sex nationella program plus ett individuellt. Från och med hösten kommer det att finnas fyra nationella program samt ett individuellt. Intäkterna för elever från andra kommuner minskar med 160 tkr.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Minskat antal elever	-1 000	-1 000	-1 000

Gymnasieskolan

Antalet elever på gymnasieskolan har ökat till följd av flyktingströmmen. För asylsökande utgår statsbidrag från Migrationsverket. Bidraget gäller dock bara elever som uppfyller Migrationsverkets krav på asylsökande. När ett asylärende är avgjort upphör ersättningen från Migrationsverket till skolan. Därför råder det stor osäkerhet när det gäller intäkter från Migrationsverket. För att ge det ökade antalet elever utbildning behöver gymnasieskolans budgetram utökas.

I och med att de inresande eleverna från andra kommuner blir färre så behöver gymnasieskolan kompenseras för uteblivna intäkter.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Ökat antal elever	3 000	3 000	3 000
Intäktsbortfall försäljning/köp av gymnasieutbildning	2 500	2 500	2 500

Verksamhetsfakta

Verksamhet/verksamhetsmätt	Budget 2016	Budget 2017
Måltidsservice		
Antal elevluncher	576 772	628 350
Kostnad per elev och år	6 007 kr	6 095 kr
Kostnad per elevlunch	40,93 kr	38,86 kr
Musikskola		
Antal elever	460	460
Kostnad per elev	16 245 kr	16 245 kr
Antal elever inklusive dans och drama	568	568
Kostnad per elev	13 157 kr	13 157 kr
Förskoleverksamhet		
Antal inskrivna barn i förskoleverksamhet	1 030	1 047
varav i familjedaghem	29	29
Kostnad per barn i förskola	118 700 kr	121 162 kr
Kostnad per barn i familjedaghem	86 653 kr	86 653 kr
Grundskoleverksamhet		
Antal elever F-9	2 309	2 341
varav i förskoleklass	232	228
Kostnad per elev (inkl. förskoleklass)	71 483 kr	70 521 kr
Antal elever i fritidshem	757	755
Kostnad per elev i fritidshem	34 039 kr	34 129 kr
Särskoleverksamhet		
Antal elever i grundsärskola	49	44
Kostnad per elev i grundsärskola	336 926 kr	367 891 kr
Antal elever i fritidsklubb (LSS)	16	16
Kostnad per elev i fritidsklubb (LSS)	124 588 kr	124 588 kr
Antal elever i gymnasiesärskola	52	44
Kostnad per elev i gymnasiesärskola	272 149 kr	298 463 kr
Gymnasieskola		
Totalt elever Ullvigymnasiet	960	1 088
Kostnad per elev Ullvigymnasiet	100 627 kr	89 296 kr
Antal elever från annan ort	247	223
Intäkt per elev från annan ort	-113 996 kr	-115 056 kr
Antal köpingselever på annan ort	182	180
Kostnad per köpingselev på annan ort	125 370 kr	127 116 kr

Taxor och avgifter budget 2017

Taxa/Avgift	Avgift 2016	Avgift 2017	Förändring i %
Måltidsservice			
Lunch	55 kr	55 kr	0 %
Musikskola			
1:a barnet	500 kr	500 kr	0 %
2:a barnet	300 kr	300 kr	0 %
3:e barnet	0 kr	0 kr	0 %
Extra ämneskurs	500 kr	500 kr	0 %
Instrumenthyra	250 kr	250 kr	0 %
Enbart kör och ensemble	300 kr	300 kr	0 %
Musiklek	300 kr	300 kr	0 %
Dans	300 kr	300 kr	0 %
Drama	300 kr	300 kr	0 %
Förskola och fritidshem			
Placerade barn och elever	Maxtaxa	Maxtaxa	
Fritidshem under skollov			
Vårtermin	350 kr	350 kr	0 %
Hösttermin	250 kr	250 kr	0 %
Fritidsklubb (LSS) elever yngre än 16 år			
Frukost	17 kr	17 kr	0 %
Lunch	22 kr	22 kr	0 %
Mellanmål	17 kr	17 kr	0 %
Fritidsklubb (LSS) elever äldre än 16 år			
Frukost	22 kr	22 kr	0 %
Lunch	28 kr	28 kr	0 %
Mellanmål	22 kr	22 kr	0 %
Total budgetpåverkan		0 kr	0 %

Driftbudgeten per verksamhetsområde (tkr)

Verksamhet	Utfall 2015	Budget 2016	Förslag 2017	Förändring jfr med budget 2016		
				2017	2018	2019
Nämnd	883	851	851			
Förvaltningsledning	8 076	8 153	8 153			
Måltidsservice	22 326	23 157	23 957	800	800	800
Musikskola	7 595	7 331	7 331			
Förskoleverksamhet	111 613	114 154	118 434	4 280	6 460	8 640
Grundskoleverksamhet	185 801	188 948	190 198	1 250	1 250	1 250
Skolskjuts grundskola	5 230	9 549	9 549			
Grundskola	16 790	16 394	16 094	-300	-300	-300
Gymnasiesärskola	8 990	7 963	6 963	-1 000	-1 000	-1 000
Gymnasieskola	92 114	92 410	95 560	3 150	3 150	3 150
Försäljning/köp gymnasieutbildning	-5 724	-6 500	-4 000	2 500	2 500	2 500
Skolskjuts gymnasieskola	2 986	3 125	3 125			
Summa	456 680	465 535	476 215	10 680	12 860	15 040

Sammanfattning av föreslagna ramförändringar 2017 – 2019

Verksamhet	Kommentar	2017	2018	2019
Måltidsservice	Ökat antal elevluncher främst högstadiet och gymnasiet	800	800	800
Förskolan	Minska barngrupperna till 12 barn per avdelning (1-3 år)	2 180	4 360	6 540
Förskola/Grundskolan/Gymnasiet	Samordnare för nyanlända för att organisera mottagning, modersmålundervisning, studiehandledning och utredningsstöd för elever i behov av särskilt stöd	500	500	500
Förskolan	Ökat antal barn	2 000	2 000	2 000
Grundskolan	Ökat antal elever	400	400	400
Grundskolan	Specialpedagog för barn med särskilda behov	600	600	600
Grundskolan	Minskat antal elever	-300	-300	-300
Gymnasiesärskolan	Minskat antal elever	-1 000	-1 000	-1 000
Gymnasieskolan	Ökat antal elever	3 000	3 000	3 000
Gymnasieskolan	Intäktsbortfall försäljning/köp gymnasieutbildning	2 500	2 500	2 500

Förslag till investeringar 2017 - 2019

2017 i tkr

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
1	Inventarier	4 500	Fortsatt behov av återinvestering av inventarier.	150
2	Måltidsverksamheten		Översyn av kommunens samlade måltidsverksamhet	
3	Idrottslokal/rörelselokal öster		För att klara gymnastikundervisningen på öster	
4	Grundskola Zigenarbacken		För att klara elevökningen på grundskolan.	
5	Utbyggnad av Scheeleskolan		Högstadieskolorna behöver utökade lokaler på grund av elevökning som framgår av lokalplanen.	
6	Förskolor		För att minska antalet barn i grupperna på småbarnsavdelningarna.	
7	Anpassning och renovering av Nyckelbergsskolan		Nyckelbergsskolan är över 50 år. Statsbidrag på 25% ?	
Summa		4 500		150

2018 i tkr

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
1	Inventarier	4 500	Fortsatt behov av återinvestering av inventarier.	150
Summa		4 500		150

2019 i tkr

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
1	Inventarier	4 500	Fortsatt behov av återinvestering av inventarier.	150
2	Ny förskola i Munktorp		För att ersätta de tillfälliga modulerna i Munktorp	
Summa		4 500		150

Budgetförslag inför 2017 (2018-2019)

Vård- och omsorgsnämnden

Innehåll

Förvaltningens/nämndens ansvarsområden	3
Förändringar/nya förutsättningar som bedöms påverka årsbudget 2017 samt plan 2018-2019	
Demografiska förändringar	4
Förändring i lagstiftning eller andra statliga åtgärder	5
Förändrad efterfrågan	7
Taxor och avgifter 2017	7
Driftbudgeten per verksamhetsområde (tkr)	8
Sammanfattning av föreslagna ramförändringar 2017 – 2019	9
Förslag till investeringar 2017 – 2019	9
Särskilda uppdrag 2016 med konsekvenser 2017 och framåt	10

Förvaltningens/nämndens ansvarsområden

- Biståndsbedömning/Uppsökande verksamhet
- Anhörigstöd
- Färdtjänst/Riksfärdtjänst
- Särskilt boende
- Trygghetsboende
- Hemtjänst/Fixartjänst/Servicejänst
- Hemsjukvård
- Insatser enligt LSS/Socialförsäkringsbalken
- Socialpsykiatri/Öppen psykiatrisk tvångsvård

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för vård och omsorg till alla kommuninvånare som har behov av stöd, service och omvårdnad. Huvudblocken är äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning, men ansvaret gäller även psykiatri och hemsjukvård. Inom blocken ryms en mängd olika verksamheter: allt från mer välkända som demensvård, personlig assistans, hemtjänst och färdtjänst till mindre verksamheter som boendestöd, anhörigstöd, väntjänst och trygghetsteam. Inom verksamhetsområdena ges biståndsbedömda insatser till enskilda individer utifrån lagar som exempelvis Socialtjänstlagen, Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, samt Hälso- och sjukvårdslagen.

Vård- och omsorgsnämndens ansvar rör stora och betydelsefulla delar av den kommunala välfärdspolitiken. Området är omfattande och berör många människors dagliga liv. Det gäller inte bara brukare utan även deras anhöriga. För personer med insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) kan insatserna dessutom pågå under personens hela livstid. Verksamheten har även mer omfattande lagkrav på sig än de flesta andra kommunala verksamheter, vilket till exempel innebär att kommunen inte kan hänvisa till bristande resurser om en person har rätt till en viss insats.

Vård och omsorg handlar till stor del om ett möte mellan brukare och deras anhöriga och personal. För att uppnå en god vård och omsorg är personalens kompetens och bemötande viktiga förutsättningar, och rättssäkerhet, självbestämmande och värdighet blir viktiga grundbultar i vård- och omsorgsnämndens verksamhet.

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar oftast för verksamheten i hela kommunen, men vad gäller äldreomsorg och viss LSS-verksamhet (personer tillhörande personkrets 3 enligt lagen) har Kolsva kommun del eget ansvar.

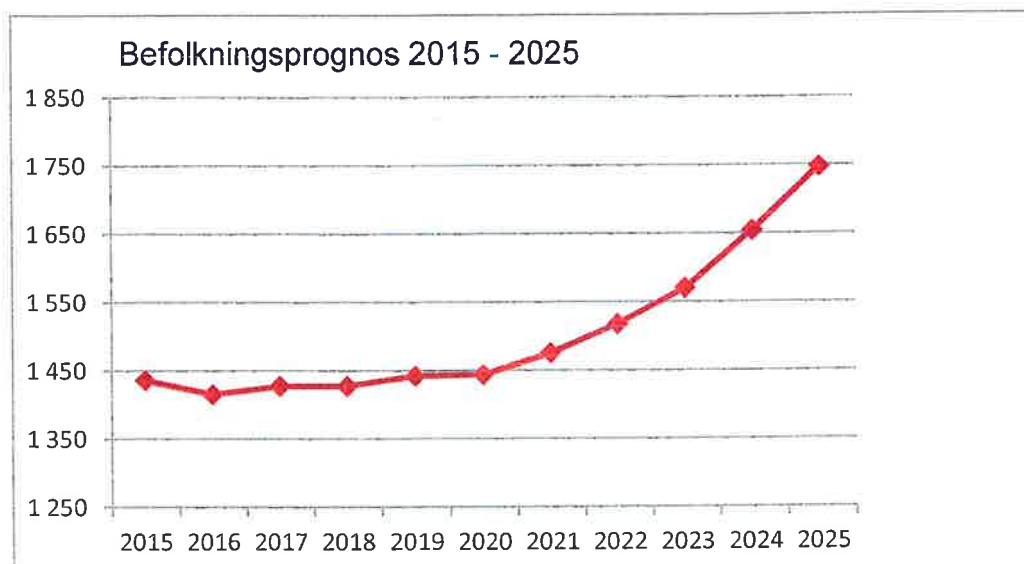

Förändringar/nya förutsättningar som bedöms påverka årsbudget 2017 samt plan 2018-2019

Demografiska förändringar

Befolkningsprognos

Nedanstående diagram beskriver utvecklingen av antalet personer 80 år och äldre i Köpings kommun, enligt en befolkningsprognos för åren 2015 - 2025. Det finns ett klart samband mellan ökningen av antalet personer 80 år och äldre och behovet av utökade vård- och omsorgsinsatser.

Befolkningsprognosen avser Köpings kommun exkl. Kolsva kommundel

Som framgår av diagrammet kommer antalet personer 80 år och äldre i kommunen att stagnera något under det kommande året för att sedan stiga kraftigt. Det kommer på sikt att påverka all verksamhet inom äldreomsorg. Trenden i Sverige är att andelen äldre personer som bor i särskilt boende minskar samtidigt som allt fler får omfattande hemtjänst i ordinärt boende. Allt hör ihop med den enskildes önskemål att bo kvar så länge som möjligt i det egna hemmet.

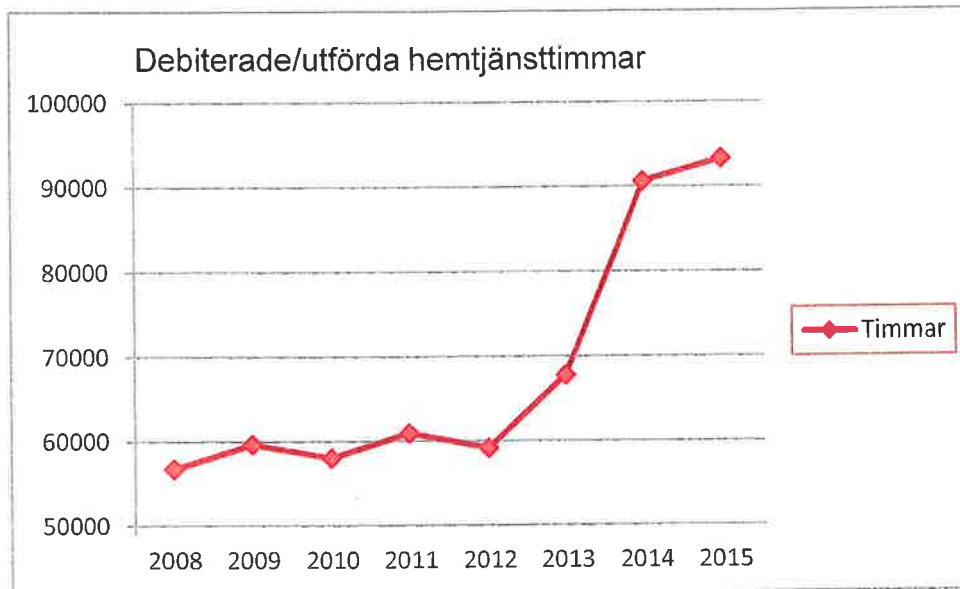
Vad gäller vård- och omsorgsnämndens utveckling av verksamhet inom äldreomsorgen förväntas inget ökat behov av boendeplatser i särskilt boende under de närmsta åren. Det finns möjlighet att skapa ett flertal platser inom befintliga boenden om behovet snabbt skulle ändras.

Ökat behov av hemtjänst (+ 2 000 tkr)

I Köping har utvecklingen inom hemtjänst ökat tidigare än kurvan för befolkningsprognosen för 80 och äldre. Hemtjänstinsatser beviljas även till yngre vilket påverkar resultatet. Ökningen kan till viss del även bero på skatteväxlingen av hemsjukvård. Vid övertagande av hemsjukvården beräknades hemtjänsten öka med 5 % enligt den nationella statistiken, enligt verksamheten är ökningen 10 %. Utvecklingen inom hemtjänst/hemsjukvård förväntas fortsätta öka under de kommande åren.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Ökat behov av hemtjänst	+2 000 tkr	+2 000 tkr	+2 000 tkr

Under 2008 – 2013 redovisas debiterade hemtjänsttimmar exkl. Kolsva. Från och med 2014 redovisas utförda hemtjänsttimmar exkl. Kolsva enligt planeringssystemet TES.

Ökat behov av hemsjukvård (+ 500 tkr)

Vid övertagandet den 1 september 2012 fanns 71 inskrivna hemsjukvårdspatienter och verksamheten ökade med cirka 250 % under första året. Under de tre senaste åren har hemsjukvården stabiliserats på en nivå runt 170 -180 inskrivna hemsjukvårdspatienter. För att klara av stigande antalet personer över 80 år och den nuvarande höga nivån på inskrivna i hemsjukvården behövs en resursförstärkning.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Ökat behov av hemsjukvård	+500 tkr	+ 500 tkr	+ 500 tkr

Förändring i lagstiftning eller andra statliga åtgärder

Statsbidrag för ökad bemanning inom äldreomsorgen

Regeringen har vikt 2 miljarder till Sveriges kommuner för stöd till ökad bemanning inom äldreomsorgen.

Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att administrera, fördela medel och löpande följa upp den tillfälliga satsningen på en ökad bemanning inom äldreomsorgen under åren 2015–2018.

Regeringen anser att äldre kvinnor och män ska ha tillgång till en likvärdig och jämlik äldreomsorg av hög kvalitet oavsett kön, etnisk bakgrund och var de bor. I uppdraget beskriver regeringen detta som en grundläggande förutsättning för den svenska äldreomsorgen. Regeringen beskriver i uppdraget även att de demografiska förändringar som Sverige nu möter innebär ett stadigt ökande tryck på äldreomsorgen och att det därför är viktigt att arbeta för att skapa en långsiktig och stabil grund för äldrepolitiken att bygga vidare på.

Nationell värdegrund inom äldreomsorgen

Förvaltningen fortsätter att arbeta med att medvetandegöra alla anställda om vikten av detta synsätt.

Det är viktigt att den äldre känner möjligheten att påverka och styra sitt eget liv, bland annat genom att själv få bestämma vilka insatser som ska ges, när de ska ges. Och att bestämma hur man vill leva sitt liv.

Betalningsansvarslagen**SOU 2015:20**

Utredningen föreslår att nuvarande betalningsansvarslag upphävs och ersätts av en ny lag - lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård. Syftet med den nya lagen är att patienter som inte längre har behov av att vara på sjukhus, så snart som möjligt på ett tryggt sätt ska kunna lämna det. Målgruppen för den föreslagna lagen är patienter som efter utskrivning från den slutna vården behöver insatser från den kommunalt finansierade socialtjänsten eller hälso- och sjukvården och som också kan ha behov av insatser från den landstingsfinansierade öppna vården, inklusive primärvården. Antalet dagar som kommunen har på sig att ta hand om utskrivningsklara minskas från 5 till 3 dagar. Detta kommer att öka trycket på både hemtjänst och hemsjukvård. Den föreslås gälla från och med 2017.

Miljöarbete med omsorg om gemensamma resurser, natur och klimat (+ 0 tkr)

Fordon är en viktig aspekt i vårt långsiktiga miljöarbete inom Vård & Omsorg. I budgeten för 2016 finns 2,6 miljoner kronor för att täcka kostnaden för förvaltningens 43 fordon. Under 2015 införskaffades 8 biogasdrivna fordon. Förvaltningen kommer att minska utbytestakten under kommande år för att klara av införandet av förnyelsebara drivmedel inom befintlig budgetram.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Fordon	0 tkr	0 tkr	0 tkr

Bemanningen i äldreboenden**Ändring av socialtjänstförordningen (2001 937)**

Det ska finnas tillgång till personal dygnet runt som utan dröjsmål kan uppmärksamma om en boende behöver stöd och hjälp. Det är innebörden av en ny bestämmelse om tillgång till personal i särskilda boenden för äldre som regeringen har bestämt ska införas i socialtjänstförordningen.

Vård- och omsorgsnämndens har redan beslutat att införa detta from 1 januari 2014 och inför detta utarbetades ett nytt budgetupplägg samt individuella beslut som skall säkra tillgången på personal och att individuella beslut genomförs.

Denna förordning träder i kraft den 15 april 2016.

Köp av plats enligt 4 kapitlet 1 § Socialtjänstlagen (+ 1 800 tkr)

I budgeten finns inga medel avsatta för köp av plats. Under 2015 blev kostnaden 1 574 tkr, vilket motsvarar cirka 1,75 årsplatser vid en dygnskostnad på 2 500 kr. Kostnaden i år efter tre månader

ligger på drygt 700 tkr för tre platser. För att kunna klara av nuvarande och kommande behov behövs en resursförstärkning.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Köp av plats	+ 1 800 tkr	+ 1 800 tkr	+ 1 800 tkr

LSS, personlig assistans och omvårdnad av psykiskt sjuka (+ 2 500 tkr)

Inom LSS ser vi att målgruppen personer med neuropsykiatriska diagnoser fortsätter att öka stadigt. Vi har idag ett flertal beslut och förhandsbesked på bland annat personer inom denna målgrupp där besluten ska verkställas inom några månader. Samt vissa förhandsbesked gällande 2017. Lokalmässigt kan vi möta behovet nu genom att inflyttning sker på Byjorden våning 2 där vi har 6 lägenheter lediga i anslutning till servicebostaden Byjorden 6 som kan utföra boendestödet.

Inom Personlig assistans behövs resurs för ytterligare två personer med stöd enligt socialförsäkringsbalken (SFB).

Inom verksamheterna kan ett enda ärende vara väldigt kostnadsdrivande.

Budgetkonsekvenser	2016	2017	2018
LSS, personlig assistans och omvårdnad av psykiskt sjuka	+ 2 500 tkr	+ 2 500 tkr	+ 2 500 tkr

Förändrad efterfrågan

Rekrytering av äldreomsorgschef (+ 800 tkr)

Rekrytera en äldreomsorgschef med totalansvar för hela äldreomsorgen och som är underställd Förvaltningschefen.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Äldreomsorgschef	+ 800 tkr		

Hyrda lokaler (+100 tkr)

Lokalfrågor har under lång tid varit i fokus då dessa frågor belastat enhetscheferna inom vård och omsorg. Sedan 2013 förändrades gränsdragningen för service från KBAB, rörande samtliga fastigheter som blockhyrts vilket föranleder ett förändringsarbete. Vaktmästeriet har under 2015 fortsatt utvecklas för att vara, alla vård- och omsorgsverksamheter mer behjälpliga i samtliga fastighetsfrågor. Exempelvis felanmälningar/återkopplingar, inköp, deltagande vid brandronder, skyddsronder osv. Vaktmästeriet fortsätter även i samverkan med KBAB gör en insats till försköning av utemiljöer med fokus på entréer vid de särskilda boendena.

Budgetkonsekvenser	2016	2017	2018
Fastigheter, försköning av utemiljöer	+100 tkr	+100 tkr	+100 tkr

Taxor och avgifter 2017

Förslagna taxeförändringar förväntas täcka kostnadsökningarna för de områden taxorna tas.

Samtliga taxor avrundas till närmsta hel krona.

Taxa/Avgift	Avgift 2016	Avgift 2017	Förändring i %
-------------	-------------	-------------	----------------

Hemtjänstavgift	297:-/timme	300:-/timme	+ 1,0 %
Trygghetslarm	250:-/månad	300:-/månad	+20 %
Hundrastning utförda av daglig verksamhet LSS	16:-/timme	20:-/timme	+ 25 %
Arbete utfört av daglig verksamhet LSS, exempel trädgårdsskötsel	123:-/timme	126:-/timme	+ 2,4 %
Hemsjukvård, Inskriven	250:-/månad	250:-/månad	Oförändrad
Hemsjukvård, Tillfällig insats dagtid	103:-/besök	103:-/besök	Oförändrad
Hemsjukvård, Tillfällig insats jourtid	180:-/besök	180:-/besök	Oförändrad
Färdtjänsttaxa, Enkelresa	Andel av taxameterbelopp 30 %, dock lägst 45:-/resa	Andel av taxameterbelopp 30 %, dock lägst 50:-/resa	+ 11,1 %
Färdtjänsttaxa, Enkelresa specialfordon	Andel av taxameterbelopp 20%, dock lägst 45:-/resa	Andel av taxameterbelopp 20%, dock lägst 50:-/resa	+ 11,1 %
Färdtjänsttaxa, Enkelresa till dagverksamhet SoL	40:-/resa	50:-/resa	+ 25 %
Färdtjänsttaxa, Enkelresa till daglig verksamhet LSS	16:-/resa	17:-/resa	+ 6,25 %

Ersättningar 2017

Förslag till förändrad ersättningsnivå inom daglig verksamhet.

Samtliga ersättningar avrundas till närmsta hel krona.

Ersättning	Ersättning 2016	Ersättning 2017	Förändring i %
Habiliteringsersättning, daglig verksamhet LSS	35:- /halvdag 50:-/heldag	10:-/timme	- %

Driftbudgeten per verksamhetsområde (tkr)

Verksamhet	Utfall 2015	Budget 2016	Förslag 2017	Förändring jfr med budget 2016		
				2017	2018	2019
100 Nämnd- o styrelsevht	521	575	575			
130 Övrig politisk vht	398	418	418			
509 Vård o oms gem funkt	65 673	85 214	86 614	1 400	600	600
510 Vård oms enl SoL HSL	238 124	219 213	223 013	3 800	3 800	3 800
513 Insats enl LSS/SFB	118 220	113 520	116 020	2 500	2 500	2 500
530 Färd-/riksfärdtjänst	3 266	3 413	3 413			
535 Öppen verksamhet	8 184	7 560	7 560			
Summa	434 386	429 913	437613	7 700	6 900	6 900

Sammanfattning av föreslagna ramförändringar 2017 – 2019

Verksamhet	Kommentar	2017	2018	2019
509 Vård o oms gem funkt	Hemsjukvård	+ 500 tkr	+ 500 tkr	+ 500 tkr
	Fastigheter, försköning av utemiljöer	+ 100 tkr	+ 100 tkr	+ 100 tkr
	Chefstjänst SOL	+ 800 tkr		
510 Vård o oms enl Sol HSL	Hemtjänst	+ 2 000 tkr	+ 2 000 tkr	+ 2 000 tkr
	Köp av platser, SOL beslut	+ 1 800 tkr	+ 1 800 tkr	+ 1 800 tkr
513 Insats enl LSS/SFB	LSS, personlig assistans och omvårdnad av psykiskt sjuka	+ 2 500 tkr	+ 2 500 tkr	+ 2 500 tkr

Förslag till investeringar 2017 – 2019

2017 i tkr

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
1	Vårdsängar och lyftar	600	I dagsläget bedöms det vara cirka 10 vårdsängar som årligen behöver ersättas. Anskaffning av golvlyftar (mobila personlyftar) pågår för att kunna lyfta säkert både för boende och personal. Behovet av fasta taklyftar kommer att öka.	
2	Hjälpmedel SoL och LSS	200	Övriga tillbehör till sängar och lyftar (motorer och utbytesdelar), mobila duschstolar med tillbehör med mera.	
3	Larm- och låssystem i särskilda boenden och digitala larm i hemtjänsten	2 000	De sammantagna kostnaderna för att fortsätta utbytet av larmsystem, att installera de redovisade låssystemen i demensboenden och att digitalisera hemtjänstens larm beräknas uppgå till 2 000 000 kronor under 2017. Investeringarna ligger efter i tidsplan pga. att SKI upphandlingen överklagats.	
4	Arbetsmiljöinventarier	200	Utbyte och komplettering efter behov för att säkerställa en god arbetsmiljö och god hygien.	
5	Utbyte av möbler	600	Möblerna i många av förvaltningens lokaler är gamla och i vissa fall utslitna/trasiga och behöver bytas ut för att undvika skador och få en bra funktionalitet.	
Summa		3 600		

2018 i tkr

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
1	Vårdsängar och lyftar	600	Se kommentar för 2017	
2	Hjälpmedel SoL och LSS	200	Se kommentar för 2017	
3	Larm- och låssystem i särskilda boenden	2 000	Se kommentar för 2017	
4	Arbetsmiljöinventarier	200	Se kommentar för 2017	
5	Utbyte av möbler	600	Se kommentar för 2017	
Summa		3 600		

2019 i tkr

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
1	Vårdsängar och lyftar	600	Se kommentar för 2017	

2	Hjälpmedel SoL och LSS	200	Se kommentar för 2017	
3	Larm- och låssystem i särskilda boenden	2 000	Se kommentar för 2017	
4	Arbetsmiljöinventarier	200	Se kommentar för 2017	
5	Utbyte av möbler	600	Se kommentar för 2017	
Summa		3 600		

Särskilda uppdrag 2016 med konsekvenser 2017 och framåt

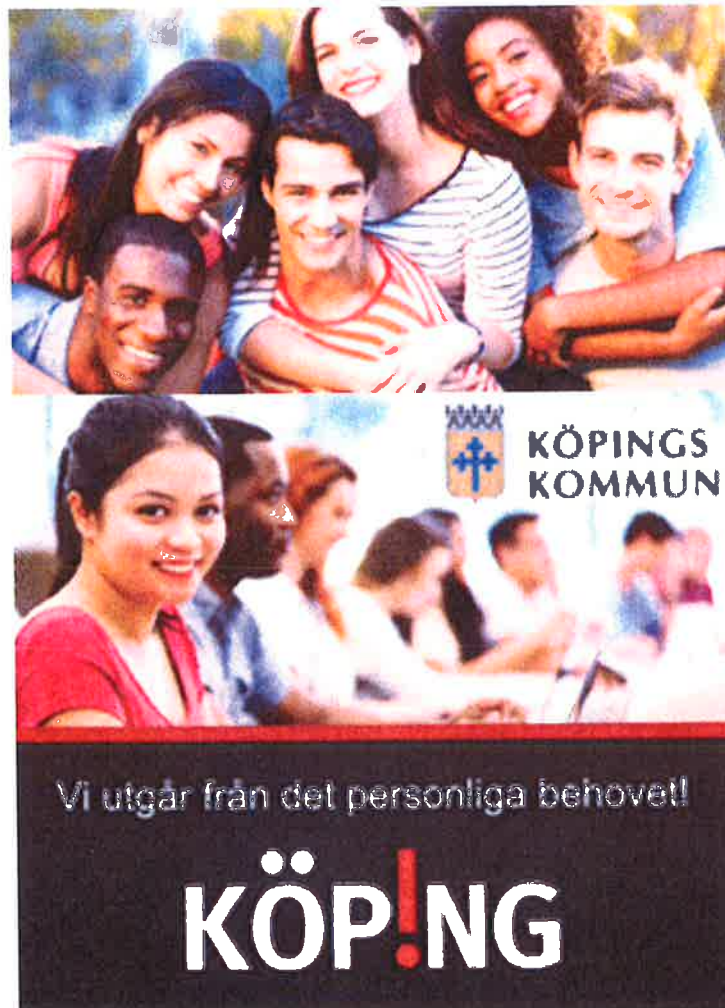
Uppdrag att utreda hur samordningen mellan förvaltningarna kan utvecklas och förbättras.

Uppdrag att utreda hur förvaltningen kan öka effektiviteten och på så sätt sänka förvaltningens kostnader med 2 %.

Båda uppdragen är genomarbetade och beslutade i vård och omsorgsnämnden.

Budgetförslag inför 2017 (2018-2019)

Social- och arbetsmarknadsnämnden

Innehåll

Nämndens ansvarsområden	3
Kommungemensamma målen – Analys Inför 2017	3
Förändringar/nya förutsättningar som bedöms påverka årsbudget 2017 (2018-2019)	7
Verksamhetsfakta	8
Taxor och avgifter budget 2017	9
Driftbudgeten per verksamhetsområde (tkr)	10
Förslag till investeringar 2017 - 2019	10

Nämndens ansvarsområden

Social- och arbetsmarknadsnämnden ansvarar för:

- individ och familjeomsorg
- ekonomiskt bistånd
- arbetsmarknadsinsatser
- vuxenutbildning
- flyktingmottagande
- budget- och skuldrådgivning
- tillsyn av alkohol- och tobaksförsäljning

Individ- och familjeomsorgens uppdrag utgår från lagstiftning och innebär bl.a. att erbjuda stöd och insatser till barn, familjer och vuxna i utsatta situationer. Våra verksamheter ska, tillsammans med andra aktörer, arbeta för att alla barn och unga får växa upp under trygga förhållanden och att människor med missbruks- och beroendeproblem erbjuds behandling.

Vi utreder kommunmedborgarnas rätt till ekonomiskt bistånd/försörjningsstöd om hushållen saknar tillräckliga medel för sin försörjning.

Via Jobbcenter erbjuds arbetsmarknadsinsatser för att personer ska komma in på arbetsmarknaden.

Vuxenutbildningen erbjuder medborgarna undervisning på grundläggande-, gymnasial och högskolenivå samt svenskundervisning till invandrare (sfi) och Lärvox för personer med funktionsnedsättning.

Nämnden samordnar det kommunala flyktingmottagandet och har huvudansvar för mottagandet av ensamkommande flyktingbarn.

Kommungemensamma målen – Analys Inför 2017

Mål – En kommun med hög kvalitet	2013	2014	2015
Indikatorer			
Att andelen medborgare som är nöjda med kommunens verksamhet och åtagande ökar	-	58	55
Att andelen medborgare som är nöjda med bemötande och tillgänglighet ska öka	-	58	58
Måluppfyllelse Målet är inte uppfyllt !			

Resultatkommentar 2015 för kommunen

Målet följs upp genom SCB:s medborgarenkät som görs varje år. Då indikatorerna inte påvisar någon förbättring så är målet inte uppfyllt.

Nämndens resultatbedömning 2015

Målet är delvis uppfyllt

Bättre än föregående år

Nämndens bidrag till måloppfyllelsen 2016

Saker som vi vill satsa extra på i år:

- aktivt arbeta för att vara en attraktiv arbetsgivare
- anpassa organisationen så att den blir ändamålsenlig och effektiv utifrån ett brukarperspektiv, en utvecklad samverkan och en helhetssyn.
- genomföra barnrätts- och riskanalyser inför nämndens beslut i olika frågor

Bra saker som vi fortsätter med:

- arbeta systematiskt med kvalitetsfrågor enligt fastställda kvalitetsledningssystem och fördjupa vårt Lean arbete
- analysera undersökningar och resultat som underlag till vårt förbättringsarbete
- granska och uppdatera våra riktlinjer och rutiner, för att säkra vår handläggning.

Analys- Hur kommer vi framåt? – Budgetkonsekvenser

Den kommunala barn- och ungdomsvården har under de senaste två åren varit i fokus utifrån flera aspekter, främst svårigheter med personalförsörjning och hög omsättning, i första hand bland myndighetsutövande personal – socialsekreterare. Lagstiftaren och tillsynsmyndigheterna har dessutom påtalat generella brister i kommunernas sätt att tillgodose behovet av stöd och skydd samt att upprätthålla rättssäkerheten. Flera nationella uppföljningar visar att samhällsvårdade barn, d.v.s. barn och ungdomar som är placerade i familjehem eller på institution, generellt har sämre förutsättningar vad gäller t.ex. hälsa och skolgång. Idag ställs särskilda, lagstadgade kompetenskrav på personal som handlägger ärenden som rör barn och unga.

Med hänvisning till utökade krav på kompetensutveckling och den formella handläggningen i enskilda ärenden, åtgår mycket tid och resurser till rekrytering, introduktion och utbildning av ny personal. Samtidigt fortsätter antalet anmälningar som rör barn och ungdomar att öka.

Förvaltningen genomförde under 2015 ett omfattande arbete med syfte att förbättra arbetsituationen för socialsekreterare – den så kallade socialsekreterarsatsningen – som utmynnat i en av nämnden antagen, lokal handlingsplan för utvecklingsarbetet.

Sedan årsskiftet har nämnden återtagit ansvaret för rekrytering och stöd till familjehem, sedan den KAK-gemensamma familjehemsenheten avvecklades med kort varsel. Nämnden behöver strukturera en enhet i egen regi som kan tillgodose de kvalitetskrav som ställs på familjehemsverksamheten. För att säkerställa kvalitet och rättssäkerhet inom barn- och ungdomsvården behöver nämndens verksamhetsområde myndighet utökas personellt.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Resursförstärkning inom verksamhetsområde myndighet	+1 000 tkr	+1 000 tkr	+1 000 tkr

Mål – Trygghet i livets alla skeenden

	2013	2014	2015
Indikatorer			
Att medborgarnas upplevda trygghet ökar	-	45%	43%
Att andelen äldre och funktionsnedsatta som anger att de känner sig mycket trygga i sitt boende ska öka	49%	44%	44%
Varav boende hemma med stöd av hemtjänst	52%	46%	49%

Varav särskilt boende	46%	42%	39%
Att medborgarnas upplevda trygghet ökar	-	45%	43%

Måluppfyllelse Målet är inte uppfyllt !

Resultatkommentar 2015 för kommunen

Målet följs upp genom SCB:s medborgarundersökning samt Socialstyrelsens brukarenkät för äldre och funktionsnedsatta.

Medborgarnas upplevda trygghet har minskat jämfört med tidigare undersökning. Detsamma gäller också särskilt boende. Tryggheten bland de som har hemtjänst ökar medan resultatet för äldre och funktionsnedsatta är oförändrat.

Nämndens resultatbedömning 2015

Målet är delvis uppfyllt

Lika som föregående år

Nämndens bidrag till måluppfyllelsen 2016

Saker som vi vill satsa extra på i år:

- arbeta med andra aktörer för att kommunen ska kunna tillgodose alla medborgares behov av boende
- anordna ett trygghetsboende för bostadslösa med särskilda behov.

Bra saker som vi fortsätter med:

- utveckla samarbetet med andra huvudmän och organisationer i syfte att öka den sociala tryggheten
- minska utanförskap genom att fokusera på insatser till unga vuxna inom alla våra verksamheter
- söka nya metoder för att förhindra missbruk hos unga människor
- delta aktivt i arbetet inom kommunens Brottsförebyggande råd och Folkhälsoråd
- utveckla det strukturella och operativa samarbetet med polismyndigheten
- arbeta för att våra insatser i familjefridsärenden, är lättillgängliga och håller hög kvalitet.

Analys- Hur kommer vi framåt? – Budgetkonsekvenser

En egen bostad är en av de viktigaste förutsättningarna för människors trygghet. Antalet kommuninvånare som utestängs från den ordinarie bostadsmarkanden ökar i Köping. Antalet personer som är att betrakta som hemlösa, har mångdubblats på fem år. Många människor som saknar en stabil bostadssituation har en social problematik, ofta ett långvarigt missbruk. Andra saknar egna inkomster eller har skulder som gör att de inte accepteras som hyresgäster. Den ökande flyktingströmmen till landet innebär att flera nyanlända söker bostäder i kommunerna.

Bostadsbristen innebär att antalet personer som söker bostadssociala insatser från socialtjänsten har ökat kraftigt. Nämndens verksamheter har hittills saknat möjlighet att erbjuda anpassade boendialternativ och kraven för att hyra så kallade sociala bostäder har skärpts. Nämnden har tvingats köpa boenden åt bostadslösa från företag som driver olika former av stödboenden. Antalet boendedygn i externa stödboende har ökat dramatiskt de senaste åren, från drygt tusen till ca femtusent dygn/år. Ett fyrtiotal personer beviljades externt köpt boende som långsiktiga boendelösningar föregående år. Kostnaden för dessa boenden uppgick 2015 till drygt 4,5 miljoner kronor.

Under 2015 ökade också antalet personer som erhöll behandling på institution/behandlingshem för sitt missbruk. Merparten av dessa personer (11 av 18) vårdades mot sitt samtycke enligt tvångslagstiftningen LVM. Som en del av en vårdkedja inom missbruksvården planeras en länsövergripande tillnyktringsenhet från 2017, en resurs som kommunerna efterfrågat under många år.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Kostnader för anpassade boendeformer, vuxna	+2 500 tkr	+2 500 tkr	+2 500 tkr
Delfinansiering av länsgemensam tillnyktringsenhet	+500 tkr	+500 tkr	+500 tkr

Mål – Alla barn ska ha goda uppväxtvillkor

2013 2014 2015

Indikatorer

Att barn i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd ska minska	4,5%	4,8%
Andelen invånare 17-24 år som studerar eller arbetar ska öka	-	-
Att andel ungdomar som är medlemmar i någon idrottsförening, klubb eller annan förening ska öka		
Andelen Flickor	-	80%
Andelen Pojkar	-	81%

Måluppfyllelse Målet kan inte bedömas

Resultatkommentar 2015 för kommunen

Måluppfyllelsen kan inte bedömas utifrån indikatorerna då mätvärden saknas för året. Sju förvaltningar har redovisat resultat avseende sitt bidrag till målet, varav tre - miljökontoret, stadsarkitektkontoret samt vård och omsorgförvaltningen bedömer målet uppfyllt. Miljökontoret har förbättrat sin miljötillsyn inom förskola och skola samt blivit bättre på att följa upp brister i verksamheterna. Stadsarkitektkontoret använder ungdomsfullmäktige som remissinstans när de bereder t.ex. planärenden samt bjuder in barn och ungdomar till dialogmöten. Vård och omsorgsförvaltningen bedömer målet som uppfyllt bl.a. med hänvisning till att alla underåriga som sökt "korttidsvistelse utanför det egna hemmet" samt "boende i familjehem eller bostad med särskild" och bedömts ha behov av detta också fått det beviljat. Övriga fyra förvaltningar, kultur och fritid, barn och utbildning, social och arbetsmarknad samt kommunalnämnden anger att målet är delvis uppfyllt.

Nämndens resultatbedömning 2015

Målet är delvis uppfyllt

Lika som föregående år

Nämndens bidrag till måluppfyllelsen 2016

Saker som vi vill satsa extra på i år:

- tillsammans med berörda aktörer inom kommun och landsting, skapa anpassade insatser för familjer med barn och ungdomar som har komplicerad psykiatrisk och social problematik
- söka och planera boendelösningar för ensamkommande flyktingbarn och ungdomar
- undersöka förutsättningarna för att starta en familjecentral gemensamt med kommunala aktörer och landstinget.

Bra saker som vi fortsätter med:

- arbeta utifrån gemensamt antagen aktivitetsplan inom målområdet *Framtidstro – barn och unga i fokus*
- beakta barnkonventionen i beslut som rör verksamheten
- ansvara för att samordnade individuella planer (SIP) upprättas för familjer och barn som är i behov av insatser från flera aktörer.

Analys- Hur kommer vi framåt? – Budgetkonsekvenser

Nämndens uppföljningar visar att andelen barn och ungdomar som behöver vårdas utanför det egna hemmet, i familjehem eller på institution, är relativt konstant över tid och varierar i huvudsak som följd av befolkningsförändringar. Nämndens verksamheter kan i allt större utsträckning

erbjuda nödvändiga insatser för barn och familjer i öppna vårdformer. Uppföljningarna visar dock att barnen som ändå är i behov av placeringar generellt har en mer komplicerad problematik än tidigare och därmed ett mer omfattande vårdbehov. Följden blir att de placeringar som genomförs är extremt kostsamma. Efterfrågan på familjehem och platser på HVB (hem för vård och boende) har ökat påtagligt i och med mottagandet av ensamkommande flyktigbarn, vilket lett till en konkurrenssituation som kraftigt drivit på kostnaderna för köpt vård och inneburit en generell kostnadsökning för placeringar.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Kostnader för placeringar av barn och unga	+3 500 tkr	+3 500 tkr	+3 500 tkr

Förändringar/nya förutsättningar som bedöms påverka årsbudget 2017 (2018-2019)

Den bostadsbrist som råder i Köping gör att de personer som saknar kontakter och kännedom om bostadsmarknaden vilseleds att köpa adresser i stället för boende. Många privata hyresvärdar godtar enbart inkomst från arbete som godtagbar inkomst vilket gör bostadsmarknaden ännu trängre för nyanlända och andra utsatta grupper. Integrationsprocessen kan inte starta innan man har någonstans att bo.

Den stora mängd människor som under 2015 valde att söka skydd i Sverige kommer under kommande år generera ett ökat tryck på undervisningen Svenska För Invandrare. Den internrevision som genomfördes på SFI under hösten 2015 visade att redan i dag finns det svårigheter att hålla de lagstadgade tidsramer som finns för hur snabbt kommunen ska kunna erbjuda SFI undervisning. Den kritik som riktades mot nämnden gällde just kötiden även om det fanns en förståelse för svårigheten att erbjuda undervisning med de svårigheter som finns att rekrytera lärare. Verksamheten är sedan en tid tillbaka i behov av större lokaler för att kunna erbjuda vuxenutbildning till våra kommunmedborgare. Förutom ett ökat tryck på Svenska För Invandrare har verksamhetens andra delar också vuxit.

Hösten 2015 kom historiskt många ensamkommande barn och ungdomar till Sverige- liksom till Köping. Majoriteten av ungdomarna som kommer ensamma anländer till Sverige i sena tonåren och har en svag skolunderbyggnad. De som anländer sent får begränsad tid på sig i den svenska gymnasieskolan. Utifrån dessa kända faktorer är risken hög att det blir en stor grupp unga människor som inte har fullständiga gymnasiebetyg och en svag språklig förmåga. Ungdomar utan fullständiga betyg har sämre förutsättningar att få anställning och riskerar att hamna i ett utanförskap. En satsning på denna grupp kan komma att bli resurskrävande framöver.

Behov av utökade insatser	2017	2018	2019
Antal ensamkommande i åldern 20-25 år	10 st.	19 st.	45 st.

Nya lagar om tidsbegränsade uppehållstillstånd och förändringar av myndigheters uppdrag är föreslagna. Det är oklart vilka effekter tidsbegränsade uppehållstillstånd kommer få för förvaltningen. Migrationsverket har signalerat att ändringen förmodligen inte kommer att ge effekt på de uppehållstillstånd som beviljas 2016 utan effekterna kommer först 2017. Hur mycket insatser dessa individer kommer att hinna få från statliga aktörer för att kunna integreras i det svenska samhället och hur mycket av dessa insatser som kommer att bli ett kommunalt ansvar är därför inte klart. Ett annat förslag är ändringen av när ersättningar till asylsökande avslutas. I dagsläget får den asylsökande ersättning fram till dess att man lämnat landet. Enligt det nya förslaget som kan komma att träda i kraft 1 juni avslutas ersättningen när man fått ett slutligt

besked om avslag på sin ansökan om uppehållstillstånd och då har man heller inte rätt till fortsatt boende hos Migrationsverket.

Verksamhetsfakta

Verksamhet/verksamhetsmätt	Utfall 2015	Budget 2016	Budget 2017
Ekonomiskt bistånd			
Utbetalt bistånd, exkl flykting	29 421 tkr	32 050 tkr	32 050
Antal hushåll	684	780	
Utbetalt bistånd, flykting	1 712 tkr	1 400 tkr	1 400
Antal hushåll	73		
Barn- och ungdomsvård			
Institution, kostnad	10 761 tkr	3 880 tkr	
Familjehem, kostnad	12 799 tkr	8 850 tkr	
Antal placerade	73		
Vuxenvård			
Institution, kostnad	4 953 tkr	1 445 tkr	
Köpt boendekostnad, kostnad	4 638 tkr	1 500 tkr	
Antal placerade	69		
Familjefrid, placeringar kostnad	1 435 tkr	675 tkr	
Antal placerade	12		
Vuxenutbildning			
Antal helårsplatser grundläggande vuxenutbildning	95	83	83
Antal helårsplatser gymnasial vuxenutbildning	248	335	335
Antal elever på svenska för invandrare	368	260	260

Taxor och avgifter budget 2017

Inom social- och arbetsmarknadsnämndens verksamhetsområde finns avgifter för tillsyn och tillstånd enligt alkohollagen samt tillsyn enligt tobakslagen.

Taxa/Avgift (kr)	Avgift 2016	Avgift 2017	Förändring i %
Stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten, kostnad 25 % av prisbasbelopp	11 100	11 100	*
Tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten, kostnad 20 % av prisbasbelopp	8 900	8 900	*
Tillsyn av försäljningsställe för receptfria läkemedel	1 000	1 000	0 %
Tillsyn av försäljningsställe enbart tobak	1 500	1 500	0 %
Tillsyn av försäljningsställe tobak och folköl	2 500	2 500	0 %
Tillsyn av försäljningsställe receptfria läkemedel, tobak och folköl	3 000	3 000	0 %
Total budgetpåverkan	450 000	450 000	0 %

- Beroende på förändring i prisbasbeloppet (prisbasbelopp 2016 = 44 300 kr)

Driftbudgeten per verksamhetsområde (tkr)

Verksamhet	Utfall 2015	Budget 2016	Förslag 2017	Förändring jfr med budget 2016		
				2017	2018	2019
Nämnd- och styrelseverksamhet	705	658	658			
Förvaltningsledning	3 741	3 951	3 951			
Alkoholtillstånd	188	241	241			
Grundläggande vuxenutbildning	4 860	5 683	5 683			
Gymnasial vuxenutbildning	5 489	6 119	6 119			
Svenska för invandrare	4 074	4 309	4 309			
Högskoleutbildning	1 393	1 478	1 478			
Lärvux	970	955	955			
Vuxenvård m missbruks- och beroendeproblem	17 104	12 233	15 233	3 000	3 000	3 000
Barn- och ungdomsvård	43 147	34 123	38 623	4 500	4 500	4 500
Ekonomiskt bistånd, verksamhet	35 861	39 688	39 688			
Övrig vuxenvård/familje Frid	3 183	2 952	2 952			
Individ och familjeomsorg gemensam	3 622	4 020	4 020			
Familjerätt/-rådgivning	1 636	1 511	1 511			
Arbetsmarknad	14 707	14 774	14 774			
Flyktningmottagande	350	351	351			
Summa	141 030	133 046	140 546	7 500	7 500	7 500

Sammanfattning av föreslagna ramförändringar 2017 – 2019

Verksamhet	Kommentar	2017	2018	2019
Vuxenvård	Kostnader för anpassade boendeformer, vuxna	+ 2 500 tkr	+ 2 500 tkr	+ 2 500 tkr
Vuxenvård	Delfinansiering av läns-gemensam tillnyktringsenhet	+ 500 tkr	+ 500 tkr	+ 500 tkr
Barn- och ungdomsvård	Kostnader för placeringar av barn och unga	+ 3 500 tkr	+ 3 500 tkr	+ 3 500 tkr
Barn- och ungdomsvård	Resursförstärkning inom verksamhetsområde myndighet	+ 1 000 tkr	+ 1 000 tkr	+ 1 000 tkr

Förslag till investeringar 2017 - 2019

2017 i tkr

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
1	Pedagogisk hjälpmedel vuxenutbildning	100	Utbyte o komplettering av teknisk/pedagogisk utrustning	
2	Inventarier vuxenutbildning	200	Nya lokaler, nya möbler, utrustning	
3	Inventarier SAF	200	Komplettering av teknisk utrustning samt löpande underhåll/inköp	
4				
Summa		500		

2018 i tkr

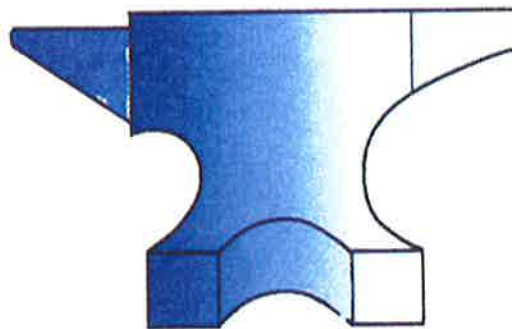
Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
1	Inventarier SAF	300	Komplettering av teknisk utrustning samt löpande underhåll/inköp	
2				
3				
Summa		300		

2019 i tkr

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
1	Inventarier SAF	300	Komplettering av teknisk utrustning samt löpande underhåll/inköp	
Summa		300		

Budgetförslag inför 2017 (2018-2019)

Kommundelsnämnden

KOLSVA
kommundel

Innehåll

Förvaltningens/nämndens ansvarsområden	3
Kommungemensamma målen – Analys Inför 2017	3
Förändringar/nya förutsättningar som bedöms påverka årsbudget 2017 (2018-2019)	5
Taxor och avgifter budget 2017	8
Driftbudgeten per verksamhetsområde (tkr)	8
Förslag till investeringar 2017 - 2019	9

Förvaltningens/nämndens ansvarsområden

Nämndens ansvarsområden

Kolsva kommun del är en förvaltning inom Köpings kommun.

Kolsva kommun del driver nedanstående verksamheter i Kolsva och Odensvi, i nära samverkan med kommunalsinvånarna.

- Förskola
- Förskoleklass
- Fritidshem
- Grundskola
- Äldre- och handikappomsorg
- Kulturverksamhet
- Fritidsverksamhet

Samt bl.a. följande stödjande verksamheter

- Elevhälsa
- Skolskjuts

Kommungemensamma målen – Analys Inför 2017

Mål – En kommun med hög kvalitet

Kommundelen kommer att arbeta vidare med att värna sitt kvalitetscertifikat, ISO 9001 från 1998 och bidra till fortsatta ständiga förbättringar för Köpings kommun. Kvalitetsarbetet skall fortsätta att genomsyra hela organisationen, där nyckelord i arbetet är att följa upp, utvärdera, analysera verksamheten för att hela tiden kunna hitta ständiga förbättringar.

Inför 2017 arbetar vi vidare med vårt eget kvalitetsarbete inom kommundelen.

Mål – En kommun med inflytande och bra information

Kommundelsnämnden fortsätter att hålla nämndens möten öppna för allmänheten och genom att vi aktivt söker nya kanaler för att kommunicera med medborgarna, t.ex. Öppet hus (årligen), en aktiv sida på Facebook, utgivning av Kommunalsnytt, utveckling av förvaltningens del av www.koping.se samt en fungerande och spontan kontakt med medborgarna genom besök, telefon och mejl.

Inför 2017 arbetar vi vidare med förbättra dialogen med kommunalsinvånarna och kommundelen.

Mål – Trygghet i livets alla skeenden

Kommundelsnämnden bidrar till målet genom att lyssna till och fånga upp frågor som oroar kommunalsinvånarna. Det gör vi t.ex. genom de kanaler som anges ovan. Vi hanterar frågorna inom den egna förvaltningen, vid behov förs de vidare till rätt instans i kommunen centralt.

Trygg hemgång, som startades nyligen i kommunen, kommer att fortsätta. Det ger en ökad belastning inom Hemtjänsten eftersom fler personer med omfattande omvårdnadsbehov väljer att bo kvar hemma längre i livet.

Inför 2017 arbetar vi vidare tillsammans med Polisen för att öka tryggheten inom kommundelen.

Mål – Aktiv fritid och bred kultur till alla

Kommundelsnämnden bidrar till målet genom att flera av våra verksamheter är kultur- och fritidsverksamheter. Förvaltningen ansvarar för; simhall, idrottshallar, utomhusbad, anläggningar för utomhusidrott (fotboll, tennis, friidrott, motionsspår, skridskobanor, beachvolleybollplan, spontanidrottsplats), bibliotek, ungdomsgård m.m. I biblioteket erbjuds, förutom utlån av böcker, tidskrifter och annan media t.ex. utställningar, föreläsningar, författarbesök, bokcirklar, släktforskning och övrig förenings-verksamhet. Biblioteket har också uppsökande verksamhet riktad till t.ex. äldre, förskoleverksamhet, skola etc.

Inför 2017 hoppas vi att få färdigställa ett utegym som har efterfrågats av många och efter en skrivelse från ungdomsfullmäktige och på uppdrag av kommunalsnämnden har offerter och tänkbar plats tagits fram.

Mål – Miljöarbete med omsorg om gemensamma resurser, natur och klimat

Kommundelsnämnden bidrar till målet genom att vår verksamhet är certifierad enligt ISO 14001:2004 och därigenom är anpassad till våra lokala förutsättningar.

Inför 2017 arbetar vi vidare med att minska energianvändningen inom kommundelen.

Mål – Attraktivt boende

Kommundelsnämnden bidrar till målet genom att vi fortsätter arrangera medborgardialoger och använda våra forum för dialog så att Kolsvaborna upplever delaktighet i processer.

Kolsva centrum har förnyats under år 2015-2016 av tekniska kontoret.

Kommundelen är glad över att Köpings kommun sedan 2013 har ett seniorboende som ger brukare möjlighet till fortsatt självständigt liv i ett tryggt boende med god tillgänglighet. En flytt av Strömmen till Ekliden ger fler seniorboende i centrala Kolsva, vilket är en fördel.

Inför 2017 arbetar vi vidare med att få till stånd en central utredning med fokus att samla all äldreomsorg på ett ställe inom kommundelen.

Mål – Alla barn ska ha goda uppväxtvillkor

Kommundelsnämnden bidrar till målet genom att förskola och skola har ett väl utvecklat samarbete med t.ex. socialtjänst, barn- och ungdomspsykiatri, habilitering etc. Kommunens arbete för Elevhälsan är väl känt och en mängd kommuner och enskilda förskolor/skolor har besökt verksamheterna för att inspireras i eget utvecklingsarbete. Förskolans och skolornas arbete mot diskriminering och kränkande behandling fungerar väl.

I samarbete mellan förskolan, Svenska kyrkan i Kolsva, biblioteket, socialtjänsten och landstinget driver vi tillsammans en Familjecentral i Kolsva, sedan sommaren 2013.

Inför 2017 arbetar vi vidare med utveckla vår samverkan med övriga berörda förvaltningar som är engagerade i att åstadkomma goda uppväxtvillkor för barn och unga inom kommundelen.

Mål – Vi ska ge barn och ungdomar kunskaper för livet

Kommundelsnämnden bidrar till målet genom att Kolsva skolområde fortsätter prioritera ständig utveckling av verksamheterna i enlighet med kvalitetsledningssystemet. Verksamheterna omfattar förskolan, förskoleklass och hela grundskolan.

Fortsatt utveckling av Elevhälsan som ger oss; ett utbyggt hälsofrämjande och förebyggande arbete på skolorna och färre akuta insatser genom tidig identifikation av elever i behov av stöd, rätt stöd i rätt tid.

Ett aktivt värdegrundsarbete i alla åldrar och tydliga verksamma planer mot diskriminering och kränkande behandling. Återkommande trivselenkäter samt de regiongemensamma ”mjuka indikatorer”.

Ett tydligt ledarskap; förskolechef och rektorer som verkligen fungerar som pedagogiska ledare i verksamheten, vilket tydligt syns i personalens årliga utvärderingar.

Matematiklyftet, fortbildning för alla lärare i matematik för alla skolår.

Läsflytet, fortbildning för alla lärare i svenska för alla skolår.

IKT i skolan, för alla åldersgrupper.

Ett tydligt fokus på skolområdets ledord:

Trivsel – Trygghet – Goda resultat.

Inför 2017 arbetar vi vidare med att ge våra barn och ungdomar, inom kommundelen, bättre kunskaper för livet.

Måluppfyllelse

Förändringar/nya förutsättningar som bedöms påverka årsbudget 2017 (2018-2019)

Äldreomsorgen kommer att fortsätta påverkas en hel del på grund av den ökade efterfrågan inom Hemtjänsten.

Kommundelen påminner om att belastningen inom Hemtjänsten även detta år fortsätter att öka i vår del av Köpings kommun.

De personer, som har ett tydligt behov av hemtjänstinsatser, väljer nu i högre utsträckning att bo kvar hemma och få sin omvårdnad i hemmet som ju är en tryggare miljö för den enskilde individen.

För att kunna möta denna ökade efterfrågan på hemtjänstinsatser har vi redan nu fast personal utöver budget.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Förstärkt Hemtjänst	+2 080 tkr	+2 080 tkr	+2 080 tkr

Skolans verksamhet påverkas starkt av ett ökat tryck med fler elever och fler elever med större stödbehov.

Att beakta är att vi nu har ca 60 fler elever i skolområdet idag än prognosen var, samt att en stor andel av de elever som söker till oss från Köpings upptagningsområden är i behov av särskilt stöd. Vi bedömer att denna högre volym kommer att kvarstå under många år.

Utökning med 25 % (socionomtjänsten blir en heltidstjänst) i särskild undervisningsgrupp. Nuvarande befattningshavare har gått i pension. Många elever i gruppen kommer från skolor i Köpings tätort.

Utökning med en tjänst för en till parallellklass, p.g.a. ökat elevunderlag, har lösts genom den statliga lågstadiesatsningen, med 100% kostnadstäckning.

Språkverkstan, för nyanlända elever, är idag helt uppbyggd på visstidsanställningar. Dessa måste nu permanentas. 100 % lärare + 50 assistent + ca 15 % modersmålslärare. Ca 40 elever går i språkverkstan.

Talpedagog behöver öka volymen på stödsatser.

Assistentkostnad för elev med neuropsykiatrisk diagnos (från Köping).

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Utökning av socionomtjänsten	+100 tkr	+100 tkr	+100 tkr
Permanent personalen i Språkverkstan	+735 tkr	+735 tkr	+735 tkr
Utökning talpedagog alt. inköp av tjänst från landsting	+ 90 tkr	+ 90 tkr	+ 90 tkr
Kostnader för elev i behov av särskilt stöd, från Köping	+220 tkr	+220 tkr	+220 tkr

Förskolans verksamhet påverkas av en fortsatt hög efterfrågan på förskoleplatser.

Förskolan har för många singelförskolor i Kolsva. Vi behöver samla flera avdelningar för att kunna samordna personalresurserna i verksamheten.

Det känns angeläget att den beslutade utredningen, om förskolans långsiktiga framtid, startas snarast eftersom den också kopplas till den del av Eklidens lokaler som idag inrymmer Skogsbackens förskola i Kolsva.

Med krav på att bemanna den nya modulens verksamhet behöver vi förstärka med ytterligare en förskollärartjänst.

Årets begränsade ramtillskott gör att vi inte klarar drift och hyra av den nya modulen.

- Utökning med 100 % förskollärare
- Hyra/drift av en modul

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Förskollärare	+500 tkr	+500 tkr	+500 tkr
Hyres och driftskostnader till den nya modulen	+450 tkr	+450 tkr	+450 tkr

Äskande om ökad driftbudget för biblioteket

Bibliotekets utgifter har ökat genom åren i samband med nya behov och mer efterfrågan på ny teknik, fler medier och större utbud. Budgeten för biblioteket har inte justerats efter dessa förändringar och behov och är svår att påverka då marginalerna är små vilket är anledningen till att biblioteksverksamheten gått med minus i flera år. Det vi kan påverka är inköp av medier, trots de ökade kostnaderna för e-böcker och databaser samt ett större behov av barn och ungdomsböcker i vårt läsfrämjande arbete kommer vi att minska inköpen på grund av kommande effektiviseringar och äskar inga medel för ökade inköp av medier.

Däremot kan vi inte påverka de ökade kostnaderna på administrationen för bland annat larm, kopiatorer och datorer. För att fortsätta hålla en bra kvalitet på verksamheten behöver vi öka driftbudgeten med:

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Biblioteksadministration och mediakostnader	+ 50 tkr	+ 50 tkr	+ 50 tkr

Fritidsverksamheten påverkas redan idag av ett ökat tryck med fler elever, utvecklade städrutiner och utökade administrativa arbetsuppgifter.

Från 4,6 tjänster via besparingar har vi idag 3,29 tjänster fördelade på 4 personer varav en heltid enhetschef och 2,29 badpersonal. Under enheten ligger städ och övrig skötsel av Malmabadet, Malmahallen, vattenrening, övriga anläggningar, simundervisning samt administration. Till budgeten för 2016 äskades om utökad bemanning med en 50 % tjänst. Detta behov kvarstår men pga. de besparingskrav som finns för 2017 hänskjuts äskandet till 2018.

All personal ligger på veckoschema där två alltid, av säkerhetsskäl, jobbar kväll på badet. Våra kunder är allmänheten, skolan/förskolan och föreningslivet. Ökad kunskap och ökad miljömedvetenhet innebär ökade krav på renhet i vatten och i våra lokaler. Denna miljö- och kunskapsmedvetenhet har lett till mer utvecklade städ- och underhållsrutiner vilket innebär att vi behöver lägga mer tid på dessa moment och där det är särskilt krävande att städa idrottshallen.

Under 2017 behöver vi göra vissa åtgärder med sandfiltren och införskaffa en flödesmätare. Mallahallens redskap behöver förnyas. Samt fortsatta investeringar på våra utomhusanläggningar. Att anlägga ett ute gym i anslutning till motionsspåret i Park skogen har efterfrågats av många. Efter en skrivelse från ungdomsfullmäktige har offerter och tänkbar plats tagits fram på uppdrag av kommunalnämnden.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Badskötare	-	+ 200 tkr	+ 200 tkr

Taxor och avgifter budget 2017

Kommundelen använder samma taxor och avgifter som övriga i kommunen.

Driftbudgeten per verksamhetsområde (tkr)

Verksamhet	Utfall 2015	Budget 2016	Förslag 2017	Förändring jfr med budget 2016		
				2017	2018	2019
Politisk verksamhet	475	381	381	0	0	0
Kommundelsadministration	3 054	3 303	3 303	0	0	0
Fritid och Kultur	4 856	4 723	4 773	50	250	250
Förskola	20 390	21 530	22 480	950	950	950
Barn- och ungdomsutbildning	36 988	37 149	38 294	1 145	1 145	1 145
Äldre o funktionshindrade	46 996	47 190	49 270	2 080	2 080	2 080
Summa	112 759	114 276	118 501	4 225	4 425	4 425

Sammanfattning av föreslagna ramförändringar 2017 – 2019

Verksamhet	Kommentar	2017	2018	2019
Fritid och Kultur	Bibliotekadministration (50 tkr) Malmabadet utökning av personal från 2018 (200 tkr)	50	250	250
Förskola	Hyra och drift av en förskole modul (450 tkr) Utökning med 100 % förskollärare (500 tkr)	950	950	950
Barn- och ungdomsutbildning	Utökning socionomtjänsten (100 tkr) Permanent personalen i språkverkstan (735 tkr) Utökning talpedagog alt. Inköp av tjänst från landstinget (90 tkr) Kostnader för elev i behov av särskilt stöd, från Köping (220 tkr)	1 145	1 145	1 145
Äldre o funktionshindrade	Förstärkt hemtjänst	2 080	2 080	2 080

Förslag till investeringar 2017 - 2019

2017 i tkr

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
1	Utrustning förskolorna	350	Ersätta sliten utrustning	Ja
1	Uteförråd till förskolorna	100	Saknar förråd till utrustning	Ja
1	Elevdatorer	250	Uppdatering efter fem år 1/3	Ja
1	Komplettering möbler klassrum	125	Enligt plan	Ja
2	Byte av stolar och projektor i Hanna Björnemosalen	150	Ersätta slitna möbler och utrustning	Ja
2	Fritid utegym	200	Anlägga utegym markberedning + redskap	Ja
1	Malmabadet	150	Byte av sand och dyser i sandfilter, flödesmätare	Ja
1	Övriga anläggningar	50	Sporthallen utbyte av redskap och nät	Ja
1	Äldreomsorgen	350	Nytt trygghetslarm Ekliden	Ja
1	Äldreomsorgen	450	Nytt brandlarm Ekliden	Ja
1	Äldreomsorgen	100	Nya digitala larm pga. nedsläckning av fasta telefonnätet	Ja
1	Restaurang Städet	1 000	Upprustning av restaurangen	Ja
1	Restaurang Städet	300	Miljöhus enligt kritik från brandsyn tillsammans med KBAB	Ja
Summa		3 575		

2018 i tkr

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
1	Utrustning förskolorna	350	Ersätta sliten utrustning	Ja
1	Elevdatorer	250	Uppdatering efter fem år 2/3	Ja
2	Komplettering möbler klassrum	125	Enligt plan	Ja
2	Byte av bord och sittmöbler i biblioteket.	150	Ersätta slitna möbler.	Ja
2	Fritid	150	Ersätta sliten utrustning	Ja
2	Äldreomsorgen	200	Utbyte av sängar och ytterligare utbyte till digitala larm	Ja
Summa		1 225		

2019 i tkr

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
1	Utrustning förskolorna	350	Ersätta sliten utrustning	Ja
1	Elevdatorer	250	Uppdatering efter fem år 3/3	Ja
2	Belysning till bokhyllorna i biblioteket	150	Punktriktad belysning, böckerna syns bättre.	Ja
2	Fritid	150	Ersätta sliten utrustning	Ja
2	Äldreomsorgen	200	Utbyte av sängar och ytterligare utbyte till digitala larm	Ja
Summa		1 100		

Budgetförslag inför 2017 (2018-2019)

Kommunrevisionen

[Dubbelklicka här för att infoga en bild]

Innehåll

Förvaltningens/nämndens ansvarsområden	3
Driftbudgeten per verksamhetsområde (tkr)	3

Förvaltningens/nämndens ansvarsområden

Den kommunala revisionen har två huvuduppgifter. Dels att pröva den lagstiftande uppgiften och dels att främja den kommunala verksamheten utifrån den av god redovisningssed etablerade uppgiften. Kommunrevisionen granskar på uppdrag av kommunfullmäktige.

Enligt Kommunallagen ska revisionen särskilt granska och uttala sig om delårsrapport och årsredovisning.

Revisionen består av sju förtroendevalda revisorer som erhåller sakkunnigt biträde från KPMG.

Driftbudgeten per verksamhetsområde (tkr)

Verksamhet	Utfall 2015	Budget 2016	Förslag 2017	Förändring jfr med budget 2016		
				2017	2018	2019
Kommunrevisionen	711	730	730			
Summa	711	730	730			

Budgetförslag inför 2017 (2018-2019)

Finans - Intresseföretag

Innehåll

Förvaltningens/Förvaltningens ansvarsområden	3
Driftbudgeten per verksamhetsområde (tkr)	3

Förvaltningens ansvarsområden

En post i resultatbudgeten benämns Finans - intresseföretag. Det är ett samlingsbegrepp för kommunens finansiella kostnader och intäkter som kommunen har på sitt aktiekapital för sina hel- och delägda företag. Det gäller KBAB, Mälarhamnar, Mälarenergi, Vafab Miljö, Västmanlands Länstrafik samt Kungsörs Grus AB. För samtliga företag har kommunen interna räntekostnader på aktiekapitalet. För några av företagen erhåller kommunen en årlig utdelning på aktiekapitalet samt borgensavgifter.

Driftbudgeten per verksamhetsområde (tkr)

Verksamhet	Utfall 2015	Budget 2016	Förslag 2017	Förändring jfr med budget 2016		
				2017	2018	2019
Intresseföretag	-27 222	-1 479	-1 873	-394	-394	-394
Summa	-27 222	-1 479	-1 873	-394	-394	-394

Utfallet 2015 innefattar främst en stor engångsutdelning från Mälarenergi. Förändringen i budget mellan 2016 och 2017 beror främst på att fler företag nu betalar borgensavgifter.

Budgetförslag inför 2017 (2018-2019)

**Finans – Verksamhetsanknutna
Kostnader/Intäkter**

Innehåll

Förvaltningens/Förvaltningens ansvarsområden	3
Driftbudgeten per verksamhetsområde (tkr)	3

Förvaltningens ansvarsområden

Avser kostnader och intäkter som är gemensamma och inte direkt hänförs till nämndernas verksamhetsområden men som inte heller är av finansiell karaktär. Det gäller främst vissa försäkrings- och riskhanteringskostnader, upplupna semesterlöner, medlemsavgift till Sveriges Kommuner och Landsting samt Västmanlands Kommuner och Landsting.

Därutöver redovisas momsbidrag som intäkt. Detta bidrag erhålls från staten och syftar till att neutralisera kommunens kostnader för köp av vissa verksamheter för vilka kommunen annars har avdragsrätt för moms men där inte det säljande företaget har sådan avdragsrätt.

Driftbudgeten per verksamhetsområde (tkr)

Verksamhet	Utfall 2015	Budget 2016	Förslag 2017	Förändring jfr med budget 2016		
				2017	2018	2019
Verksamhetsanknutna K/I	1 198	1 214	1 608	394	394	394
Summa	1 198	1 214	1 608	394	394	394

Semesterlöneskulden ökade påtagligt 2015 men balanserades delvis av vissa engångsintäkter. Anslaget föreslås därför ökas något till 2017. Det balanseras med motsvarande intäktsökning under Finans-Intresseföretag.